

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Насоки за държавна помощ за рибарството и аквакултурите

(2023/C 107/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	<i>Страница</i>
ЧАСТ I ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ	3
Глава 1	3
1. ВЪВЕДЕНИЕ	3
Глава 2	4
2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА УВЕДОМЯВАНЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	4
2.1. Приложно поле на настоящите насоки и въздействие на ЕФМДРА	4
2.1.1. Приложно поле	4
2.1.2. Помощ за други мерки	5
2.1.3. Ефектът от Регламент (ЕС) 2021/1139	5
2.2. Горизонтални и други инструменти за помощ, приложими за сектора на рибарството и аквакултурите ..	6
2.3. Помощ за категориите мерки, обхванати от регламенти за групово освобождаване	7
2.4. Задължение за уведомяване	8
2.5. Определения	9
Глава 3	11
3. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 3, БУКВА В) ОТ ДФЕС	11
3.1. Първо условие: помощта да улеснява развитието на дадена икономическа дейност	12
3.1.1. Подпомагана икономическа дейност	12
3.1.2. Стимулиращ ефект	12
3.1.3. Ненарушаване на приложими разпоредби на правото на Съюза	14
3.2. Второ условие: помощта не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес	15
3.2.1. Необходимост от държавна намеса	15
3.2.2. Целесъобразност на помощта	16

3.2.3. Пропорционалност на помощта	16
3.2.4. Прозрачност	19
3.2.5. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията	20
3.2.6. Съпоставка на положителните и отрицателните ефекти на помощта (сравнителен тест)	22
ЧАСТ II КАТЕГОРИИ ПОМОЩИ	25
Глава 1	25
1. ПОМОЩ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ И КРИЗИ	25
1.1. Помощ за възстановяване на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития ..	25
1.2. Помощ за отстраняване на щетите, причинени от неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие	27
1.3. Помощ за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите и на заразяването с инвазивни чужди видове, както и помощ за отстраняване на щетите, причинени от тези болести по животните и от заразите	29
1.4. Помощ за отстраняване на щетите, причинени от защитени животни	31
1.5. Помощ за инвестиции за предотвратяване и смекчаване на щети, причинени от рискови събития	32
Глава 2	33
2. ПОМОЩ В НАЙ-ОТДАЛЕЧЕНИТЕ РЕГИОНИ	33
2.1. Оперативна помощ в най-отдалечените региони	33
2.2. Помощ за обновяване на риболовния флот в най-отдалечените региони	33
2.3. Помощ за инвестиции в оборудване, което допринася за повишаване на безопасността, включително оборудване, даващо възможност на корабите да разширяват риболовните си зони за дребномащабен крайбрежен риболов в най-отдалечените региони	35
Глава 3	35
3. ПОМОЩ ЗА МЕРКИ ЗА ФЛОТА И ПРЕУСТАНОВЯВАНЕ НА РИБОЛОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ	35
3.1. Първо придобиване на риболовен кораб	36
3.2. Подмяна или обновяване на основен или допълнителен двигател	37
3.3. Увеличение в брутния тонаж на риболовен кораб с цел подобряване на безопасността, условията на труп или енергийната ефективност	38
3.4. Помощ за окончателно преустановяване на риболовни дейности	39
3.5. Помощ за временно преустановяване на риболовните дейности	42
3.6. Помощ за осигуряване на ликвидност за рибарите	44
ЧАСТ III ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ	45
1. МАКСИМАЛНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА СХЕМИТЕ ЗА ПОМОЩ И ОЦЕНКА	45
2. КЛАУЗА ЗА ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА КОНКРЕТНИ МЕРКИ ЗА ПОЕМАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	46
3. ПРИЛАГАНЕ НА НАСОКИТЕ	46
4. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДХОДЯЩИ МЕРКИ	47
5. ДОКЛАДВАНЕ И МОНИТОРИНГ	47
6. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАСОКИТЕ	48

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Глава 1

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- (1) Съгласно член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“) „освен когато е предвидено друго в Договорите, всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.“ Въпреки че в ДФЕС се установява принципът, че държавната помощ е забранена, в някои случаи тази помощ може да бъде съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграфи 2 и 3 от ДФЕС.
- (2) В съответствие с член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС държавната помощ за отстраняване на шетите, причинени от природни бедствия или извънредни събития, включително в сектора на рибарството и аквакултурите, е съвместима с вътрешния пазар. Второ, въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС Комисията може да счете за съвместима с вътрешния пазар държавната помощ за улесняване на развитието на сектора на рибарството и аквакултурите, доколкото тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Трето, помощта за насърчаване на икономическото развитие на региони, където жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост, както и на регионите, посочени в член 349 от ДФЕС, като се вземе предвид структурната, икономическата и социалната ситуация в тях, може да се смята за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС.
- (3) В настоящите насоки Комисията определя критериите за установяване на областите, които отговарят на условията на член 107, параграф 3 от ДФЕС и които следователно могат да се смятат за съвместими с вътрешния пазар. Що се отнася до помощта, предоставена съгласно член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС, в настоящите насоки се определят условията, при които мярката, представляваща помощ за отстраняване на шетите, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, е съвместима с вътрешния пазар.
- (4) Операторите във всички държави членки имат достъп до споделени и ограничени морски биологични ресурси. Общата политика в областта на рибарството („ОПОР“) гарантира, че тези морски биологични ресурси, както и риболовните дейности и флотове, експлоатиращи тези ресурси, се управляват по такъв начин, че ресурсите да останат на устойчиви равнища. Държавната помощ за улесняване на икономическото развитие на сектора на рибарството и аквакултурите е част от по-широката ОПОР, създадена с Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. В рамките на тази политика Съюзът осигурява финансова подкрепа за сектора на рибарството и аквакултурите чрез Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета („Регламент (ЕС) 2021/1139“)⁽²⁾, с който е създаден Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури („ЕФМДРА“). Посоченият регламент позволява предоставянето на подкрепа за интервенции, които допринасят за постигането на целите на ОПОР, определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013, и определя списък на недопустимите операции и строги условия, за да се гарантира, че инвестициите и компенсацията за флота са в съответствие с тези цели.
- (5) Социалното и икономическото въздействие на държавната помощ е едно и също, независимо дали се финансира (дори частично) от бюджета на Съюза или от държава членка. С оглед на това Комисията смята, че е необходимо да се осигури последователност и съгласуваност между нейната политика на контрол върху държавната помощ и подкрепата, която се предоставя в рамките на ОПОР чрез ЕФМДРА. Когато прилага и тълкува настоящите насоки, Комисията взема предвид правилата на ОПОР и правилата, уреждащи ЕФМДРА.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 (ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 1).

- (6) През 2019 г. Комисията извърши оценка на Насоките за държавната помощ за сектора на рибарството и аквакултурите ⁽³⁾, която показва, че като цяло рамката за държавната помощ за сектора на рибарството и аквакултурите е ефективна, свежда до минимум нарушаването на конкуренцията и въздействието върху търговията, увеличава прозрачността, съгласуваността и правната сигурност и допринася за постигането на целите на ОПОР. Необходими са обаче някои целенасочени корекции за развитието на икономическите дейности в сектора на рибарството и аквакултурите, за да се постигне съгласуван подход между правилата за държавна помощ за този сектор и ЕФМДРА. В този контекст Комисията взема предвид хоризонталните правила за държавна помощ и политиките, произтичащи от Европейския зелен пакт ⁽⁴⁾, включително устойчива синя икономика, съгласно сравнителния тест (част I, раздел 3.2.6 от настоящите насоки).

Глава 2

2. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА УВЕДОМЯВАНЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

2.1. Приложно поле на настоящите насоки и въздействие на ЕФМДРА

2.1.1. Приложно поле

- (7) В настоящите насоки се определят принципите, които Комисията ще прилага, когато оценява дали помощта за сектора на рибарството и аквакултурите може да се смята за съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 2 или член 107, параграф 3 от ДФЕС.
- (8) Настоящите насоки се прилагат за цялата помощ, предоставена на сектора на рибарството и аквакултурите. Това включва компонентите на регионалната помощ, които се отнасят до сектора на рибарството и аквакултурите. Те се прилагат и спрямо всяка друга помощ, отпусната на сектора на рибарството и аквакултурите от фондовете на Съюза. Когато помощта попада в обхвата на хоризонтален или друг инструмент за помощ, за тази помощ се прилагат условията, посочени в част I, раздел 2.2 от настоящите насоки.
- (9) Настоящите насоки се прилагат за всички предприятия. Пазарната неефективност по принцип засяга в по-малка степен големите предприятия, отколкото микро предприятията, малките и средните предприятия („МСП“ ⁽⁵⁾). Освен това е по-вероятно големите предприятия в сектора на рибарството и аквакултурите да са значими участници на пазара и съответно в конкретни случаи помощта, предоставяна на големи предприятия, може особено силно да наруши конкуренцията и търговията на вътрешния пазар. Тъй като помощта за големите предприятия в сектора на рибарството и аквакултурите може да причини нарушения на конкуренцията, правилата за държавните помощи за големи предприятия в настоящите насоки са хармонизирани с общите правила за държавни помощи и подлежат на оценка за съвместимост в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, които са разгледани подробно в част I, глава 3 от настоящите насоки.
- (10) Предприятията в затруднено положение са изключени от приложното поле на настоящите насоки, освен ако не се прилага изключение, посочено в настоящата точка. Комисията е на мнение, че когато дадено предприятие е в затруднено положение и е застрашено самото му съществуване, то не може да се смята за подходящ проводник за насърчаване на изпълнението на други цели на публичната политика, докато не бъде възстановена неговата жизнеспособност. Поради това, когато предприятието бенефициер на помощта се смята за предприятие в затруднено положение по смисъла на точка (31)(bb) от настоящите насоки, помощта ще бъде оценявана в съответствие с Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ⁽⁶⁾. Следните случаи представляват изключения от общия принцип:
- a) помощ за компенсиране на загуби или щети, причинени от природни бедствия и извънредни събития, посочени в част II, глава 1, раздел 1.1 от настоящите насоки, при условие че помощта е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС;

⁽³⁾ ОВ С 217, 2.7.2015 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията COM(2019) 640 final, 11.12.2019 г., Европейският зелен пакт.

⁽⁵⁾ Вж. определението в точка (31)(r) от настоящите насоки.

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията — Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

- б) помощ за компенсиране на загуби или щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, болести по животните и заразяване с инвазивни чужди видове и защитени животни, посочени в част II, глава 1, раздел 1.2, 1.3 или 1.4 от настоящите насоки, когато финансовите затруднения на предприятие, работещо в сектора на рибарството и аквакултурите, са причинени от тези събития, при условие че помощта е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС;
- в) помощ за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите, посочени в част II, глава 1, раздел 1.3, точка (188) букви а)—в) и д)—з) от настоящите насоки, когато икономическото положение на предприятието не следва да се взема предвид поради извънредна ситуация и необходимостта от защита на общественото здраве, при условие че помощта е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС; и
- г) помощ, свързана с действия за информиране и за мерки за насърчаване, които имат общ характер, при условие че попадат в обхвата на част I, глава 2, раздел 2.3 от настоящите насоки.
- (11) Когато оценява помощ, отпусната на предприятие, което не е изпълнило разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, Комисията ще вземе предвид сумата на все още невъзстановената помощ ⁽⁷⁾. Това не се отнася за помощта за отстраняване на щетите, причинени от природни бедствия и извънредни събития съгласно член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС (част II, глава 1, раздел 1.1 от настоящите насоки) и за помощта за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите съгласно част II, глава 1, раздел 1.3, букви (188) а)—в) и д)—з) от настоящите насоки.
- (12) За да бъде предоставена помощ в Северна Ирландия, когато дадена мярка изисква спазване на условията, определени в Регламент (ЕС) № 1380/2013 или Регламент (ЕС) № 2021/1139, в уведомлението до Комисията съгласно член 108, параграф 3 от Договора трябва да бъде предоставена еквивалентна информация.

2.1.2. *Помощ за други мерки*

- (13) Когато помощта не отговаря на нито един от видовете помощ, посочени в част II, глави 1, 2 или 3, и част I, глава 2, раздели 2.2. и 2.3 от настоящите насоки, тя по принцип не е съвместима с вътрешния пазар. Ако държава членка все пак възнамерява да предостави такава помощ или предостави такава помощ, Комисията ще я оцени за всеки отделен случай пряко въз основа на член 107, параграф 3 от ДФЕС, взимайки предвид правилата, предвидени в членове 107, 108 и 109 от ДФЕС, и по аналогия — настоящите насоки. Държавите членки трябва недвусмислено да докажат, че помощта спазва принципите, изложени в част I, глава 3 от настоящите насоки. По-специално Комисията оценява дали положителните ефекти от помощта превишават установените отрицателни ефекти върху конкуренцията и условията на търговия. Комисията може да стигне до заключението за съвместимостта на помощта с вътрешния пазар само когато положителните ефекти превишават отрицателните, както е установено в част I, глава 3, раздел 3.2.6 от настоящите насоки.

2.1.3. *Ефектът от Регламент (ЕС) 2021/1139*

- (14) В член 42 от ДФЕС е предвидено, че главата от ДФЕС, посветена на правилата за конкуренцията, включваща правилата за държавната помощ, се прилага по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти, което включва продукти от сектора на рибарството и аквакултурите ⁽⁸⁾, единствено до степента, определена от Европейския парламент и от Съвета, като се вземат предвид целите, посочени в член 39 от ДФЕС.
- (15) В член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1139 се посочва, че членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат спрямо помощи, предоставени от държавите членки на предприятия от сектора на рибарството и аквакултурите. В член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1139 обаче се предвижда изключение от това общо правило, съгласно което членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат за плащания, извършени от държавите членки съгласно

⁽⁷⁾ Вж. решение от 13 септември 1995 г., *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Комисия*, съединени дела T-244/93 и T-486/93, EU:T:1995:160.

⁽⁸⁾ Член 38, параграф 1 от ДФЕС: „Селскостопански продукти“ означава продуктите на почвата, животновъдството и рибарството, както и продуктите от първична преработка, пряко свързани с тези продукти. Позоваванията на общата селскостопанска политика или на селското стопанство и използването на термина „селскостопански се разбират като отнасящи се и до рибарството, като се вземат предвид специфичните характеристики на този сектор.“

Регламент (ЕС) 2021/1139 и попадащи в приложното поле на член 42 от ДФЕС. Съгласно член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1139 членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат, ако в националните разпоредби се предвижда публично финансиране по отношение на сектора на рибарството и аквакултурите, което надхвърля разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1139. В този случай правилата за държавна помощ се прилагат по отношение на това публично финансиране като цяло. Поради това правилата за държавна помощ се прилагат: а) в рамките на Регламента за ЕФМДРА за i) всяко публично финансиране, което надхвърля разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1139, и ii) плащанията по Регламент (ЕС) 2021/1139, които попадат извън сектора на рибарството и аквакултурите по смисъла на член 42 от ДФЕС; и б) за национални плащания, извършени извън Регламент (ЕС) 2021/1139.

- (16) ЕФМДРА се основава на опростена структура, без предписване на предварително определени мерки или подробни правила за допустимост на равнището на Съюза, с изключение на определени мерки за подпомагане. В него са описани широкообхватни специфични цели по всеки приоритет. Поради това държавите членки следва да посочат в своите програми най-подходящите средства за постигане на широко описаните цели и приоритети, предвидени в рамките на ЕФМДРА. Редица мерки, определени от държавите членки в тези програми със споделено управление, могат да бъдат подкрепени съгласно правилата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1139 и в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета (*).
- (17) Някои плащания, извършени от държавите членки съгласно Регламент (ЕС) 2021/1139, може да не представляват плащания за сектора на рибарството и аквакултурите, тъй като те могат да попаднат извън приложното поле на член 42 от ДФЕС. Такъв може да бъде случаят например с някои плащания във връзка с операции по членове 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 и 34 от Регламент (ЕС) 2021/1139.
- (18) Плащанията съгласно Регламент (ЕС) 2021/1139, които попадат извън сектора на рибарството и аквакултурите, са предмет на правилата за държавна помощ по ДФЕС. Когато тези плащания представляват държавна помощ, те следва да бъдат оценявани съгласно съответните инструменти за държавна помощ.
- (19) Настоящите насоки не се прилагат спрямо помощи, отпуснати като допълнително финансиране за компенсация, посочени в членове 24, 35, 36 и 37 от Регламент (ЕС) 2021/1139. Когато обаче държавите членки предоставят допълнително финансиране в подкрепа на компенсацията на допълнителните разходи, направени от операторите във връзка с риболова, отглеждането, преработката и предлагането на пазара на определени продукти от риболов и аквакултури от най-отдалечените региони, както е посочено в член 24 от Регламент (ЕС) 2021/1139, държавите членки уведомяват за държавната помощ Комисията, която може да я одобри в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1139 като част от тази компенсация. За такава държавна помощ се смята, че е подадено уведомление по смисъла на член 108, параграф 3, първо изречение от ДФЕС.

2.2. **Хоризонтални и други инструменти за помощ, приложими за сектора на рибарството и аквакултурите**

- (20) Когато помощта попада в обхвата на някои хоризонтални насоки или други приети от Комисията инструменти, Комисията ще оценява такава помощ въз основа на принципите, изложени в съответните раздели на тези хоризонтални и други инструменти за държавна помощ, заедно с условията, посочени в част I, глава 3, раздел 3.2.6 от настоящите насоки.
- (21) Сред тези хоризонтални насоки и други инструменти са Критериите за анализ на съвместимостта на държавна помощ за обучение, подлежащи на индивидуално уведомяване ⁽¹⁰⁾, Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисков финансиране ⁽¹¹⁾, Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации ⁽¹²⁾, Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за

(*) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

⁽¹⁰⁾ Съобщение на Комисията — Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за обучение, подлежащи на индивидуално уведомяване (ОВ С 188, 11.8.2009 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисков финансиране (ОВ С 508, 16.12.2021 г., стр. 1).

⁽¹²⁾ Съобщение на Комисията — Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ С 198, 27.6.2014 г., стр. 1).

2022 г.⁽¹³⁾, Насоките относно държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение⁽¹⁴⁾, Правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи⁽¹⁵⁾ и Критериите за анализ на съвместимостта на държавна помощ за работници в неравностойно положение и работници с увреждания, подлежащи на индивидуално уведомяване⁽¹⁶⁾.

- (22) Насоките за регионалната държавна помощ за периода 2022—2027 г.⁽¹⁷⁾ не се прилагат за сектора на рибарството и аквакултурите, освен когато в този сектор се предоставя държавна помощ като част от хоризонтална схема за регионална оперативна помощ.

2.3. Помощ за категориите мерки, обхванати от регламенти за групово освобождаване

- (23) Когато помощ в полза на МСП или големи предприятия е от същия вид като помощта, попадаща в категория помощ, която може да бъде сметната за съвместима с вътрешния пазар съгласно един от регламентите за груповите освобождавания, посочени в точка (28), буква а), Комисията ще оцени помощта, като вземе предвид оценката за съвместимост съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, която е изложена подробно в част I, глава 3 в настоящия раздел, както и критериите, предвидени за всяка категория помощ, определена в посочените регламенти.

- (24) Комисията ще оценява за всеки отделен случай помощта, която не отговаря на всички критерии в съответния регламент за групово освобождаване. Ако помощта излиза извън разпоредбите, определени в посочения регламент, държавата членка трябва да докаже, че тя е оправдана и необходима.

- (25) Във връзка с точки (23) и (24):

- а) помощ от същия вид като помощта, попадаща в категорията помощ за отстраняване на щетите, причинени от природни бедствия, посочена в член 49 от Регламент (ЕС) 2022/2473⁽¹⁸⁾, е съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на специфичните условия, определени в част II, глава 1, раздел 1.1 от настоящите насоки;
- б) помощ от същия вид като помощта, попадаща в категорията помощ за отстраняване на щетите, причинени от неблагоприятни климатични събития, посочена в член 51 от Регламент (ЕС) 2022/2473, е съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на специфичните условия, определени в част II, глава 1, раздел 1.2 от настоящите насоки;
- в) помощ от същия вид като помощта, попадаща в категорията помощ за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните, посочена в член 42 от Регламент (ЕС) 2022/2473, е съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на специфичните условия, определени в част II, глава 1, раздел 1.3 от настоящите насоки;
- г) помощ от същия вид като помощта, попадаща в категорията помощ за отстраняване на щетите, причинени от защитени животни, посочена в член 53 от Регламент (ЕС) 2022/2473, е съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на специфичните условия, определени в част II, глава 1, раздел 1.4 от настоящите насоки;

⁽¹³⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. (ОВ С 80, 18.2.2022 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Съобщение на Комисията — Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ Съобщение на Комисията — Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи (ОВ С 25, 26.1.2013 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁾ Съобщение на Комисията — Критерии за анализ на съвместимостта на държавна помощ за наемане на работници в неравностойно положение и работници с увреждания, подлежащи на индивидуално уведомяване (ОВ С 188, 11.8.2009 г., стр. 6).

⁽¹⁷⁾ Съобщение на Комисията — Насоки за регионална държавна помощ (ОВ С 153, 29.4.2021 г., стр. 1).

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС) 2022/2473 на Комисията за обявяване на някои категории помощи — за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури — за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 327, 21.12.2022 г., стр. 82).

- д) помощ от същия вид като помощта, попадаща в категорията помощ за предотвратяване и намаляване на щетите, причинени от болести по животните, природни бедствия, неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, и защитени животни, посочена в членове 43, 48, 50 и 52 от Регламент (ЕС) 2022/2473, е съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на специфичните условия, посочени в част II, глава 1, раздел 1.5 от настоящите насоки; и
- е) помощ от същия вид като помощта, попадаща в категорията помощ за първо придобиване на риболовен кораб, посочена в член 20 от Регламент (ЕС) 2022/2473, е съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на специфичните условия, определени в част II, глава 3, раздел 3.1 от настоящите насоки.

2.4. Задължение за уведомяване

- (26) Настоящите насоки се прилагат за схемите за помощ и индивидуалните помощи.
- (27) Комисията напомня на всяка държава членка задължението ѝ да изпраща уведомление за своите планове да отпусна нова помощ, както е предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС и в член 2 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ⁽¹⁹⁾.
- (28) Комисията напомня също на държавите членки случаите, в които не е необходимо да я уведомяват:
- а) помощи, отпуснати в съответствие с един от регламентите за групите освобождавания, приети въз основа на член 1 от Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета ⁽²⁰⁾, ако те се прилагат спрямо сектора на рибарството и аквакултурите, и по-конкретно:
- i) помощи в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2473; и
- ii) помощ за обучение, помощ за достъп на МСП до финансиране, помощ за научноизследователска и развойна дейност, помощ за иновации за МСП, помощ за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания, регионална инвестиционна помощ в най-отдалечените региони, схеми за регионална оперативна помощ, помощ за проекти по линия на европейското териториално сътрудничество и помощ за финансови продукти, подпомагани от фонд InvestEU, с изключение на операциите, изброени в член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията ⁽²¹⁾, които са в съответствие с Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията ⁽²²⁾;
- б) помощ *de minimis* в съответствие с Регламент (ЕС) № 717/2014.
- (29) На държавите членки се напомня, че системата на финансиране, например чрез парафискални налози, е неразделна част от помощта ⁽²³⁾.

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190, 28.6.2014 г., стр. 45).

⁽²²⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

⁽²³⁾ Вж. решение от 16 октомври 2013 г., *Télévision française 1 (TF1)/Комисия*, T-275/11, EU:T:2013:535, точки 41—44; решение от 13 януари 2005 г., *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, дело C-174/02, EU:C:2005:10; точка 26; решение от 7 септември 2006 г., *Laboratoires Boiron SA v Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (Urssaf) de Lyon относно поемане на правата и задълженията на Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)*, дело C-526/04, EU:C:2006:528; решение от 11 март 1992 г., *Compagnie commerciale de l'Ouest v. Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, съединени дела C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 и C-83/90, EU:C:1992:118; дело от 23 април 2002 г., *Niels Nygård v Svineafgiftsfonden, и Ministeriet for Fødevarer*, C-234/99, EU:C:2002:244; решение от 17 юли 2008 г., *Essent Netwerk Noord u др.*, C-206/06, EU:C:2008:413, точка 90; решение от 11 юли 2014 г., *DTS Distribuidora de Televisión Digital / Комисия*, T-533/10, EU:T:2014:629, точки 50—52.

- (30) Когато схеми за помощ се финансират със специални такси, налагани на някои продукти от риболов или аквакултури независимо от техния произход, и по-специално с парафискални такси, Комисията ще оценява схемата въз основа на принципите, посочени в част I, глава 3, и на условията, определени в приложимия раздел от настоящите насоки. Само помощ, от която еднакво се ползват местни и вносни продукти, може да се смята за съвместима с вътрешния пазар.

2.5. Определения

- (31) За целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:

- а) „помощ“ е всяка мярка, изпълняваща всички критерии, определени в член 107, параграф 1 от ДФЕС;
- б) „помощ *ad hoc*“ означава помощ, която не е предоставена въз основа на схема за помощ;
- в) „интензитет на помощта“ е брутният размер на безвъзмездна помощ, изразен като процент от допустимите разходи, преди приспадането на данъци или други такси;
- г) „схема за помощ“ е всеки акт, на чиято основа и без да са изисквани последващи мерки за прилагане, индивидуална помощ може да бъде предоставена на предприятия, определени в този акт по принцип и без да са конкретизирани, и всеки акт, въз основа на който помощ, несвързана с отделен проект, може да бъде отпусната на едно или повече предприятия за неопределен период от време и/или в размер, който не е фиксиран;
- д) „мерки за биологична сигурност“ означава управленски и физически мерки, предназначени за намаляване на риска от въвеждане, развитие и разпространение на болести в, от и сред: i) животинска популация или ii) обект, зона, отделение, транспортно средство или всякакви други съоръжения, помещения или места;
- е) „мерки по контрол и ликвидиране“ означава мерки във връзка с болести по животните, за които компетентният орган официално е признал наличието на огнище, или във връзка с чужди инвазивни видове, за които компетентният орган официално е потвърдил тяхното наличие;
- ж) „дата на предоставяне на помощта“ е датата, на която законовото право за получаване на помощта е предоставено на предприятието бенефициер съгласно приложимото национално законодателство;
- з) „хищничество“ означава плячка на риба, уловена в мрежи или държана във водоеми от защитени животни, като тюлени, гладкокосмести видри и морски птици;
- и) „план за оценка“ означава документ, който обхваща една или повече схеми за помощ и съдържа най-малко следните аспекти: целите, които са предмет на оценяване, въпросите за оценяване, показателите за резултати, предвидения метод за извършване на оценяването, изискванията, свързани със събирането на данните; предявената времева рамка за оценяване, включително датата на предаване на междинния и на окончателния доклад за оценка, описанието на независимия орган, който ще извърши оценката, или критериите, които ще бъдат използвани за неговото избиране, и начините, по които оценката да стане обществено достояние;
- й) „продукти от риболов и аквакултури“ са продуктите, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾;
- к) „сектор на рибарството и аквакултурите“ е икономическият сектор, който включва всички дейности по производство, преработка и предлагане на пазара на продукти от риболов или аквакултури;
- л) „риболовен капацитет“ означава тонажът на кораб, изразен в БТ (брутен тонаж), и мощността му, изразена в kW (киловати) съгласно определението в членове 4 и 5 от Регламент (ЕС) 2017/1130 ⁽²⁵⁾;
- м) „брутен еквивалент на безвъзмездна помощ“ означава размерът на помощта, ако тя е била предоставена на предприятието бенефициер под формата на безвъзмездни средства, преди приспадането на данъци или други такси;

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

⁽²⁵⁾ Регламент (ЕС) 2017/1130 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. за определяне на характеристиките на риболовните кораби (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 1).

- н) „индивидуална помощ“ е помощ *ad hoc* и помощите, отпуснати на индивидуални предприятия бенефициери въз основа на схема за помощ;
- о) „риболов във вътрешни водоеми“ означава риболовни дейности, извършвани със стопанска цел във вътрешни водоеми от кораби или с други устройства, включително използваните за риболов под лед;
- п) „инвазивни чужди видове“ означава инвазивни чужди видове, които засягат Съюза, и инвазивни чужди видове, които засягат държава членка съгласно определението в член 3, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁶⁾ („Регламент (ЕС) № 1143/2014“);
- р) „големи предприятия“ означава предприятия, които не изпълняват критериите, определени в приложение I към Регламент (ЕС) 2022/2473;
- с) „микропредприятия, малки и средни предприятия („МСП“)“ са предприятия, отговарящи на критериите, посочени в приложение I към Регламент (ЕС) 2022/2473;
- т) „оперативна помощ“ е помощ, която има за цел или води до повишаване на ликвидността на стопанската дейност на дадено предприятие, намалявайки производствените му разходи или подобрявайки неговите приходи, и по-конкретно помощ, която се изчислява единствено на базата на произведеното или пуснатото на пазара количество, цените на продуктите, произведените бройки или средствата на производство;
- у) „най-отдалечени региони“ са регионите, посочени в член 349 от ДФЕС ⁽²⁷⁾;
- ф) „превантивни мерки“ са мерки по отношение на болест по животните или инвазивен чужд вид, който още не се е появил;
- х) „преработка и предлагане на пазара“ са всички операции, включително манипулация, третиране, производство и разпространение, извършени от момента на разтоварването на брега или събирането до етапа на крайния продукт;
- ц) „защитено животно“ е всяко животно, различно от риби, което е защитено от законодателството на ЕС или от националното законодателство;
- ч) „възстановяем аванс“ означава заем за проект, който се изплаща на една или повече части, като условията за погасяване зависят от изхода на проекта;
- ш) „рискови събития“ означава природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, болести по животните, нашествия на инвазивни чужди видове или щети, причинени от поведението на защитените животни;
- щ) „дребномащабен крайбрежен риболов“ са риболовни дейности, извършвани от: а) морски риболовни кораби и кораби, извършващи риболов във вътрешни водоеми, с обща дължина под 12 метра, които не използват теглени съоръжения по смисъла на член 2, точка 1 от Регламент (ЕО) № 1967/2006 на Съвета ⁽²⁸⁾; или б) рибари, които извършват риболов от брега, включително събирачи на черупчести видове;
- aa) „начало на работата по проекта или дейността“ означава началото на свързаните с инвестицията дейности или строителни работи, или първият правно обвързващ ангажимент за поръчка на оборудване или услуги, или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими; купуването на земя и подготвителни дейности като получаването на разрешения и провеждането на проучвания за осъществимост не се смятат за начало на работата или дейността;
- бб) „предприятие в затруднено положение“ е предприятие, което отговаря на критериите, определени в раздел 2.2 от Насоките на Комисията за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ⁽²⁹⁾ или неговият приемник.

⁽²⁶⁾ Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 35).

⁽²⁷⁾ Гваделупа, Френска Гвиана, Мартиника, Майот, Реюнион, Сен Мартен, Азорските острови, Мадейра и Канарските острови (ОВ С 202, 7.6.2016 г., стр. 195).

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕО) № 1967/2006 на Съвета от 21 декември 2006 г. относно мерките за управление на устойчивата експлоатация на рибните ресурси в Средиземно море, за изменение на Регламент (ЕИО) № 2847/93 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1626/94 (ОВ L 409, 30.12.2006 г., стр. 11).

⁽²⁹⁾ Съобщение на Комисията — Насоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

- (32) В допълнение към определенията, изброени в настоящия раздел, се прилагат, според случая, определенията, съдържащи се в съответните инструменти, изброени в точки (21), (22), точка (28), буква а) от настоящите насоки, както и тези, предвидени в член 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013⁽³⁰⁾ и член 2 от Регламент (ЕС) 2021/1139.

Глава 3

3. ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 107, ПАРАГРАФ 3, БУКВА В) ОТ ДФЕС

- (33) Въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС Комисията може да счете за съвместима с вътрешния пазар държавна помощ за улесняване на развитието на някои икономически дейности или някои икономически области, доколкото тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.
- (34) Съответно, за да прецени дали държавна помощ в сектора на рибарството и аквакултурите може да се смята за съвместима с вътрешния пазар, Комисията ще определи дали мярката за помощ улеснява развитието на определена икономическа дейност (първо условие) и дали тя засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес (второ условие).
- (35) В тази глава Комисията пояснява как ще извършва оценката на съвместимостта. Тя установява общи условия за съвместимост и когато е приложимо, определя специфични условия за схемите за помощ и допълнителни условия за индивидуалната помощ, която подлежи на задължението за уведомяване.
- (36) За да извърши оценката, посочена в точка (34), Комисията ще разгледа следните аспекти:
- а) първо условие: помощта да улеснява развитието на дадена икономическа дейност:
- установяване на съответната икономическа дейност (раздел 3.1.1 от настоящата глава);
  - стимулиращ ефект: с помощта трябва да се промени поведението на съответното(ите) предприятие(я) по такъв начин, че то(те) да започне(ат) допълнителна дейност, която не би(ха) предприело(и) без помощта или би(ха) я предприело(и), но по ограничен или различен начин (раздел 3.1.2 от настоящата глава);
  - помощта да не противоречи на съответните разпоредби и общи принципи на правото на Съюза (раздел 3.1.3 от настоящата глава);
- б) второ условие: помощта да не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес:
- необходимост от държавна намеса: помощта трябва да доведе до съществено подобрене, което пазарът не е в състояние да постигне самостоятелно, например чрез отстраняване на пазарна неефективност или на проблем пред справедливостта или сближаването, когато е приложимо (раздел 3.2.1 от настоящата глава);
  - целесъобразност на помощта: предложената мярка за помощ трябва да бъде целесъобразен инструмент на политиката, който да улеснява развитието на икономическата дейност (раздел 3.2.2 от настоящата глава);
  - пропорционалност на помощта (ограничаване на помощта до минимално необходимото): размерът и интензитетът на помощта трябва да бъдат ограничени до необходимия минимум, за да бъдат насърчени допълнителни инвестиции или допълнителна дейност от страна на засегнатото(ите) предприятие(я) (раздел 3.2.3 от настоящата глава);
  - прозрачност на помощта: държавите членки, Комисията, икономическите оператори и обществеността трябва да имат лесен достъп до всички съответни актове и до подходящата информация от значение за помощта, отпусната по силата на настоящите насоки (раздел 3.2.4 от настоящата глава);
  - избягване на неоправдани отрицателни последици от помощта за конкуренцията и търговията (раздел 3.2.5 от настоящата глава);
  - съпоставка между положителните и отрицателните ефекти, които помощта може да има върху конкуренцията и търговията между държавите членки (сравнителен тест) (раздел 3.2.6 от настоящата глава).

⁽³⁰⁾ Това включва определението за „води на Съюза“, „морски биологични ресурси“, „сладководни биологични ресурси“, „риболовен кораб“, „риболовен кораб на Съюза“, „вписване в риболовния флот“, „максимален устойчив улов“, „подход на предпазливост към управлението на рибарството“, „екосистемен подход към управлението на рибарството“.

- (37) Общият баланс на определени категории схеми може да бъде обвързан още с изискване за последваща оценка, както е описано в точки (326)—(333). В такива случаи Комисията може да ограничи действието на тези схеми във времето (обикновено до четири години или по-малко) с възможност впоследствие да се изпрати повторно уведомление за тяхното продължаване.
- (38) Тези общи критерии за съвместимост се прилагат за всички помощи съгласно настоящите насоки, освен ако не са предвидени дерогации в част I, глава 3, раздели 3.1 и 3.2 от настоящите насоки поради специфични съображения, приложими в сектора на рибарството и аквакултурите.

3.1. **Първо условие: помощта да улеснява развитието на дадена икономическа дейност**

3.1.1. *Подпомагана икономическа дейност*

- (39) Въз основа на информацията, предоставена от държавата членка, Комисията ще установи коя икономическа дейност ще бъде подпомогната от мярката, за която е подадено уведомление.
- (40) Държавата членка трябва да докаже, че помощта има за цел да улесни развитието на установената икономическа дейност.
- (41) С помощта за предотвратяване или намаляване на отрицателното въздействие на икономическите дейности върху климата или околната среда или върху природозащитната цел на ОПОР може да се улесни развитието на икономическите дейности чрез повишаване на устойчивостта на съответната икономическа дейност.
- (42) Държавите членки трябва да опишат дали и как помощта ще допринесе за постигането на целите на ОПОР и в рамките на тази политика — за целите на ЕФМДРА, и по-конкретно да опишат очакваните ползи от помощта.
- (43) Комисията смята, че с помощта, предоставена в съответствие с част II, глава 1, раздели 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4 и част II, глава 3, раздели 3.4, 3.5 и 3.6 от настоящите насоки, може да се улесни развитието на икономическите дейности в сектора на рибарството и аквакултурите, тъй като без помощ такава развитие може да не се осъществи в същата степен.

Допълнителни условия за помощ, за която се изисква индивидуално уведомление

- (44) Когато отпуска помощ въз основа на схема на инвестиционни проекти, за които се изисква индивидуално уведомление, предоставящият орган трябва да обясни как избраният проект ще допринесе за постигане на целта на схемата. За тази цел държавите членки следва да се позовават на информацията, предоставена от кандидата за помощ.

3.1.2. *Стимулиращ ефект*

- (45) Помощта в сектора на рибарството и аквакултурите може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар само ако има стимулиращ ефект. Стимулиращият ефект е налице, когато помощта променя поведението на дадено предприятие по такъв начин, че то да започне допълнителна дейност, допринасяща за развитието на даден сектор, която не би предприело без помощта или би предприело, но по ограничен или различен начин. Помощта обаче не трябва да се използва за субсидиране на разходите за дейност, които предприятието неизбежно е щяло да направи, както и не трябва да се използва за компенсиране на обичайния предприемачески риск, свързан с дадена икономическа дейност.
- (46) Освен в случаите, когато в законодателството на Съюза или в настоящите насоки изрично са предвидени изключения, мерки за държавна помощ, които са предназначени само за подобряване на финансовото състояние на предприятията, но по никакъв начин не допринасят за развитието на сектора на рибарството и аквакултурите, и по-конкретно помощ, предоставяна изцяло въз основа на цена, количество, единица продукция или единица средство за производство, се смятат за оперативна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар. Освен това, поради самото си естество, такива помощи вероятно ще окажат въздействие върху механизмите, регулиращи организацията на вътрешния пазар.
- (47) Оперативната помощ и помощта за улесняване постигането на задължителни стандарти по принцип са несъвместими с вътрешния пазар, освен ако в законодателството на Съюза или в настоящите насоки изрично не са предвидени изключения, както и в други належащо обосновани случаи.

- (48) Помощта, обхваната от част II, глава 1, следва да се ограничава до подпомагане на предприятия, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, изправени пред различни трудности, въпреки че са положили разумни усилия да сведат до минимум тези рискове. Държавната помощ не бива да подтиква предприятията да поемат ненужен риск. Предприятията с дейност в сектора на рибарството и аквакултурите трябва сами да поемат отговорността за последиците от неблагоприятен избор на производствени методи или продукти. Когато е уместно, този принцип се прилага за част II, глава 3, раздели 3.4, 3.5 и 3.6.
- (49) Поради причините, изложени в точка (45), Комисията смята, че помощта не представлява стимул за предприятието бенефициер, когато работата по съответния проект или дейност вече е започнала, преди предприятието бенефициер да подаде заявление за помощ до националните органи.
- (50) Заявлението за помощ трябва да включва най-малко името и големината на предприятието на заявителя, описание на проекта или дейността, включително мястото на изпълнение, начална и крайна дата, размера на търсената помощ за изпълнението и допустимите разходи.
- (51) Освен това големите предприятия трябва да опишат в заявлението варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и да представят документи в подкрепа на съпоставителния сценарий, описан от тях в заявлението. Това изискване не се прилага за общини, които са автономни местни власти с годишен бюджет под 10 милиона евро и чието население е по-малко от 5 000 жители.
- (52) При получаване на заявление предоставящият орган трябва да извърши проверка на правдоподобността на съпоставителния сценарий и да потвърди, че помощта притежава необходимия стимулиращ ефект. Съпоставката е правдоподобна, ако отговаря на действителното положение и представя факторите, влияещи на решенията на предприятието бенефициер и преобладаващи към момента на решението му в полза на въпросния проект или дейност.
- (53) Помощта под формата на данъчни предимства се счита за имаща стимулиращ ефект, ако схемата за помощ дава право на помощ в съответствие с обективни критерии и без по-нататъшна собствена преценка на държавата членка и ако е била приета и влязла в сила, преди да започне работата по проекта или дейността, за които се отпуска помощ. Последното условие не се прилага в случай на последващи фискални схеми, при условие че дейността вече е била обхваната от предходните схеми под формата на данъчни облекчения.
- (54) Помощ от компенсаторно естество, според посоченото в част II, глава 1, раздели 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4 и част II, глава 3, раздели 3.5 и 3.6, както и помощ, която отговаря на условията, определени в част II, глава 2, раздели 2.1, 2.2 и 2.3, не е задължително да има или се смята, че има стимулиращ ефект.

Допълнителни условия за инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, и за инвестиционна помощ за големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление

- (55) В допълнение към изискванията, посочени по-горе съответно в точки (45) и (48)—(53), за инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, и за инвестиционна помощ за големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление, държавата членка трябва да предостави недвусмислени доказателства, че помощта действително оказва въздействие върху решението да се инвестира. За целите на обстойната оценка държавата членка трябва да предостави не само информацията относно подпомогнатия проект, но и подробно описание на съпоставителния сценарий, при който на предприятието бенефициер не се предоставя помощ от никой публичен орган.
- (56) Държавите членки се приканват да представят автентични и официални документи на управителните органи, оценки на риска, включително оценка на специфичните за местоположението рискове, финансови доклади, вътрешни бизнес планове, експертни становища и други проучвания, свързани с оценявания инвестиционен проект. Тези документи трябва да бъдат актуални към процеса на вземане на решенията относно инвестицията или нейното местоположение. Документи, съдържащи информацията относно прогнози за търсенето, прогнози за разходите, финансови прогнози, документи, представени пред инвестиционен комитет, в които са разработени различни инвестиционни сценарии, или документи, предоставени на финансовите институции, могат да помогнат на държавите членки да докажат стимулиращия ефект.

- (57) В този контекст нивото на рентабилност може да се оцени, като се използват методи, които представляват стандартни практики в разглеждания сектор и които могат да включват методи за изчисляване на нетната настояща стойност (ННС) ⁽³¹⁾ на проекта, вътрешната норма на възвръщаемост (ВНВ) ⁽³²⁾ или средната възвръщаемост на вложения капитал (ВВК). Рентабилността на проекта трябва да се сравни с нормалните норми на възвръщаемост, които предприятието бенефициер очаква от други инвестиционни проекти със сходно естество. Когато нормалната възвръщаемост не е известна, рентабилността на проекта трябва да бъде сравнена с разходите за капитал на предприятието като цяло или с обикновено отчитаната възвръщаемост в съответния сектор.
- (58) Когато не е наличен конкретен съпоставителен сценарий, може да се сметне, че има стимулиращ ефект, когато е налице недостиг на средства. Тоест, когато инвестиционните разходи надхвърлят ННС на очакваните оперативни печалби от инвестицията въз основа на предварителен бизнес план.
- (59) Ако помощта не променя поведението на предприятието бенефициер, стимулирайки допълнителни инвестиции, тя няма положително въздействие за развитието на въпросния сектор. Поради това помощта няма да се смята за съвместима с вътрешния пазар, ако стане ясно, че инвестицията би била извършена и без помощта.

3.1.3. Ненарушаване на приложими разпоредби на правото на Съюза

- (60) Ако мярката за държавна помощ, свързаните с нея условия, включително методът за финансиране, когато този метод представлява неразделна част от мярката, или дейността, която финансира, водят до нарушение на съответното законодателство на Съюза, помощта не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар ⁽³³⁾.
- (61) В сектора на рибарството и аквакултурите това се отнася по-специално до държавната помощ:
- а) предоставена в подкрепа на риболовни дейности, включващи тежки нарушения съгласно член 42 от Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета ⁽³⁴⁾ или член 90 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 ⁽³⁵⁾, представляващи или подкрепящи незаконен, недеклариран и нерегулиран (ННН) риболов ⁽³⁶⁾;
- б) отпусната в подкрепа на експлоатацията, управлението или собствеността на риболовен кораб, включен в посочения в член 40, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1005/2008 списък на Съюза на корабите, извършващи незаконен, недеклариран и нерегулиран риболов, или на кораб, плаващ под знамето на държава, определени като несътруднически трети държави съгласно член 33 от същия регламент;

⁽³¹⁾ Нетната настояща стойност (ННС) на проекта е разликата между положителните и отрицателните парични потоци през жизнения цикъл на инвестицията, дисконтирани до текущата им стойност (обикновено спрямо разходите за капитал).

⁽³²⁾ Методът на вътрешната норма на възвръщаемост (ВНВ) не се основава на счетоводната печалба през дадена година, но взема предвид бъдещите парични потоци, които инвеститорът очаква да получи през целия жизнен цикъл на инвестицията. Тя се определя като сконтовия процент, за който ННС на паричен поток е равна на нула.

⁽³³⁾ Вж. например решение от 19 септември 2000 г., *Германия/Колумбия*, С-156/98, ЕУ:С:2000:467, точка 78; Решение от 12 декември 2002 г. по дело *Франция/Колумбия* (С-456/00, ЕУ:С:2002:753), точки 30 и 32; решение от 22 декември 2008 г., *Regie Networks*, С-333/07, ЕУ:С:2008:764, точки 94—116; решение от 14 октомври 2010 г., *Nuova Agricast/Колумбия*, С-67/09 Р, ЕУ:С:2010:607, точка 51; и решение от 22 септември 2020 г., *Австрия/Колумбия*, С-594/18 Р, ЕУ:С:2020:742, т. 44.

⁽³⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета от 29 септември 2008 г. за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов (ОВ L 286, 29.10.2008 г., стр. 1).

⁽³⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството (ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1).

⁽³⁶⁾ Например риболов без валидна лицензия за риболов, риболов в закрит район, по време на забранен сезон, без квота или след изчерпването ѝ; риболов отвъд ограничена дълбочина; риболов на запас, който е предмет на мораториум или чийто риболов е забранен; използване на забранени или неотговарящи на изискванията риболовни съоръжения; риболовни дейности в зоната на регионална организация за управление на рибарството по начин, несъответстващ или нарушаващ мерките за опазване и управление на организацията и т.н.

- в) свързани с неспазване на правилата, установени в Регламент (ЕС) № 1379/2013, ⁽³⁷⁾ уреждащ общата организация на пазара ⁽³⁸⁾; или
- г) включваща увеличаване на риболовния капацитет или изграждане на нови кораби, което пряко и автоматично води до неспазване от страна на държавата членка на член 22, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 и на пределните горни граници на риболовния капацитет, определени в приложение II към него.

- (62) Освен това държавната помощ не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар, когато предоставянето на помощ е обвързано със задължението от страна на предприятието бенефициер да използва национални продукти или услуги, както и когато помощта ограничава възможността предприятието бенефициер да се възползва от резултатите от научни изследвания, развойна дейност и иновации в други държави членки.
- (63) Комисията няма да разрешава помощи за дейности по износ към трети страни или държави членки, които могат да бъдат пряко свързани с изнасяните количества, нито помощи, зависещи от използването на стоки собствено производство за сметка на вносни стоки, нито помощи за установяване и функциониране на дистрибуторска мрежа или за покриване на други разходи, свързани с дейности по износ. Помощите с цел покриване на разходите по участие в търговски панаири, разходите за проучвания или консултантски услуги, необходими за пускането на нов или на вече съществуващ продукт на нов пазар, принципно не представляват помощи за износ.
- (64) Уведомленията за държавна помощ следва да предоставят информация за начина, по който националните органи ще проверяват съответствието с точки (61)—(63).

3.2. Второ условие: помощта не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес

- (65) Съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС за съвместима с вътрешния пазар може да се смята помощ, предназначена да улесни развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, но само „когато тази помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.“
- (66) В настоящия раздел се определя методът за упражняване на правото на преценка на Комисията, когато тя извършва оценката съгласно второто условие за оценка на съвместимостта, посочено в точка (3б), буква б).
- (67) По самото си естество всяка мярка за помощ води до нарушаване на конкуренцията и оказва въздействие върху търговията между държавите членки. С цел да установи обаче дали нарушаващите търговията ефекти на помощта са ограничени до минимум, Комисията ще провери дали помощта е необходима, целесъобразна, пропорционална и прозрачна.
- (68) След това Комисията ще оцени нарушаващия ефект на въпросната помощ върху конкуренцията и условията на търговия. След това Комисията ще съпостави положителното въздействие от помощта с нейното отрицателно въздействие върху конкуренцията и търговията. Когато положителните ефекти са по-големи от отрицателните, Комисията ще обяви помощта за съвместима с вътрешния пазар.

3.2.1. Необходимост от държавна намеса

- (69) За да се прецени дали държавна помощ е необходима за постигането на желания резултат, е необходимо първо да се диагностицира проблемът. Държавната помощ трябва да бъде предназначена за ситуации, в които тя може да доведе до съществено развитие, което пазарът не може да постигне, например чрез отстраняване на пазарна неефективност пред подпомаганата дейност или инвестиция.

⁽³⁷⁾ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

⁽³⁸⁾ Вж. например решение от 26 юни 1979 г., *Комисия по свинете и сланината*, 177/78, EU:C:1979:164, т. 11; Решение от 12 декември 2002 г. по дело *Френска република/Комисия*, C-456/00, EU:C:2002:753, точка 32; решение от 14 ноември 2017 г. *„Président de l’Autorité de la concurrence v Association des producteurs vendeurs d’endives (APVE) и др.*, C-671/15, EU:C:2017:860, т. 37.

- (70) При определени условия държавната помощ наистина може да коригира пазарна неефективност, като по този начин допринася за ефективното функциониране на пазарите и за повишаването на конкурентоспособността. Това е особено важно, когато публичните ресурси са оскъдни.
- (71) За целите на настоящите насоки Комисията смята, че пазарът не постига очакваните цели без държавна намеса по отношение на помощта, изпълняваща специфичните условия, определени в част I, глава 2, раздел 2.3 и в част II, глава 1, раздели 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4 и глава 2, раздел 2.2. Следователно такава помощ ще се смята за необходима.

3.2.2. Целесъобразност на помощта

- (72) Предложената помощ трябва да бъде целесъобразен инструмент на политиката, който да улеснява развитието на икономическата дейност. Възможно е други, по-подходящи инструменти, като например регламент, пазарни инструменти, развитие на инфраструктурата и подобряване на бизнес средата, да постигнат въпросните цели. Държавата членка трябва да докаже, че помощта и нейните условия са подходящи за постигането на целта на мярката, към която е насочена помощта.
- (73) Комисията смята, че мерките за държавна помощ, при които са спазени специфичните условия, определени в част I, глава 2, раздел 2.3, в част II, глава 1, раздели 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 и в част II, глава 2, раздел 2.2, са подходящ инструмент на политиката. Мярка за помощ от същия вид като операция, която отговаря на условията за финансиране по Регламент (ЕС) 2021/1139, е подходяща, ако са спазени съответните разпоредби на посочения регламент.
- (74) В други случаи, които не попадат в обхвата на точка (73), държавата членка трябва да докаже, че не съществува друг инструмент на политиката, който нарушава конкуренцията в по-малка степен.
- (75) Когато държава членка реши да въведе мярка по част II, глава 3, като същата интервенция е предвидена едновременно в съответната програма по ЕФМДРА, държавата членка следва да определи предимствата на такъв национален инструмент за помощ в сравнение със съответната интервенция в програмата по ЕФМДРА.

Целесъобразност сред различните форми на помощ

- (76) Помощта може да се предоставя под различни форми. Държавата членка следва обаче да гарантира, че помощта е предоставена под формата с потенциално най-слаб отрицателен ефект върху търговията и конкуренцията.
- (77) Комисията смята, че помощ, предоставена под формата, предвидена в настоящите насоки или в съответната интервенция по линия на ЕФМДРА в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1139, е подходяща форма на помощ.
- (78) Ако помощта е отпусната под форми, които осигуряват пряко финансово предимство (например преки безвъзмездни средства, освобождаване от или намаляване на данъци, социални осигуровки или други задължителни отчисления), държавата членка трябва да докаже защо други форми на помощ, потенциално нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, като например възстановими аванси или форми на помощ, които се основават на дългови или капиталови инструменти (например нисколихвени заеми или лихвени субсидии, държавни гаранции или друг вид предоставяне на капитал при преференциални условия), са по-малко целесъобразни.
- (79) Оценката на съвместимостта с вътрешния пазар на дадена помощ не засяга приложимите правила за възлагане на обществени поръчки и принципите на прозрачност, откритост и недискриминация в процеса на подбор на доставчик на услуги.

3.2.3. Пропорционалност на помощта

- (80) Помощ в сектора на рибарството и аквакултурите се смята за пропорционална, ако размерът на помощта за всеки бенефициер е ограничен до минимума, необходим за извършване на подпомаганата дейност.

Максимални интензитети на помощта и максимални размери на помощта

- (81) По принцип, за да бъде помощта пропорционална, Комисията смята, че размерът на помощта не бива да надхвърля допустимите разходи.
- (82) С цел да бъдат осигурени предсказуемост и равнопоставеност, в настоящите насоки е предвидено да се прилагат максималните интензитети на помощ.
- (83) Ако допустимите разходи са правилно изчислени и максималният интензитет на помощта или максималният размер на помощта, установени в разделите на част II от настоящите насоки, са спазени, критерият за пропорционалност се смята за изпълнен.
- (84) При категории мерки, обхванати от Регламент (ЕС) 2022/2473, както е посочено в част I, глава 2, раздел 2.3, принципът на пропорционалност на помощта се смята за спазен, ако размерът на помощта не надвишава приложимия максимален интензитет на публичната помощ, определен в посочения регламент и в приложение IV към него. Ако помощ излиза извън разпоредбите, определени в Регламент (ЕС) 2022/2473, държавата членка трябва да докаже, че тя е оправдана и необходима.
- (85) Максималният интензитет на помощта и размерът на помощта трябва да бъдат изчислени от предоставящия орган, когато се предоставя помощта. Допустимите разходи трябва да се подкрепят с документни доказателства, които трябва да са ясни, конкретни и актуални. За целите на изчисляването на интензитета или размера на помощта и допустимите разходи всички използвани данни трябва да се считат преди приспадането на данъци и други такси.
- (86) Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство в областта на ДДС.
- (87) Когато помощта се предоставя под форма, различна от безвъзмездни средства, за размер на помощта се приема брутният еквивалент на безвъзмездна помощ.
- (88) Помощ, предоставяна на няколко части, се сконтира до нейната стойност към момента на предоставянето на помощта. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставянето на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към датата на предоставяне на помощта.
- (89) Когато помощта се предоставя под формата на данъчни облекчения, сконтирането на отделните траншове помощ се осъществява въз основа на сконтовите проценти, приложими към различните моменти, в които данъчното облекчение поражда действие.
- (90) С изключение на част II, глави 1 и 3, помощ може да се предоставя в съответствие със следните опростени варианти за разходите:
- а) единични разходи;
  - б) еднократни суми;
  - в) финансиране по единна ставка.
- (91) Размерът на помощта трябва да се определи по един от следните начини:
- а) коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, който се основава на:
    - i) статистически данни, друга обективна информация или експертна оценка; или
    - ii) проверени данни за минали периоди за отделните предприятия бенефициери; или
    - iii) прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните предприятия бенефициери;
  - б) в съответствие с правилата за прилагането на съответните единични разходи, еднократни суми и единни ставки, прилагани в други политики на Съюза за подобен вид операция.

- (92) Що се отнася до съфинансираните мерки на ЕС, размерът на допустимите разходи може да бъде изчислен в съответствие с опростените варианти за разходите, определени в Регламент (ЕС) 2021/1060.
- (93) Когато оценява съвместимостта на помощта, Комисията ще взема предвид всяка сключена от бенефициера застраховка или всяка застраховка, която предприятието бенефициер потенциално е можело да сключи. По отношение на отпускането на помощ за компенсиране на загуби, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, с цел да се избегне рискът от нарушаване на конкуренцията, помощ при максимален интензитет следва да се предоставя само на предприятие, което не може да се застрахова срещу подобни загуби. Затова, за да се подобри още повече управлението на риска, предприятията бенефициери трябва да бъдат насърчавани да сключват застраховки винаги, когато е възможно.

Допълнителни условия за инвестиционна помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, и за инвестиционна помощ за големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление

- (94) Като общо правило, за да се смята, че инвестиционната помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, е ограничена до минимум, размерът на помощта трябва да съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий при липса на помощ⁽³⁹⁾, като за таван служат максималните интензитети на помощта. По същия начин в случай на инвестиционна помощ, отпусната на големи предприятия в рамките на подлежащи на уведомяване схеми, държавите членки трябва да гарантират, че размерът на помощта е ограничен до минимума въз основа на подхода на нетните допълнителни разходи, като за таван служат максималните интензитети на помощта.
- (95) Размерът на помощта следва да не надхвърля необходимия минимум, за да бъде проектът достатъчно рентабилен, например тя не бива да води до увеличение на неговата вътрешна норма на възвръщаемост (ВНВ) над нормалните проценти на възвръщаемост, прилагани от предприятието за други сходни инвестиционни проекти, или, ако тези проценти не са налични, до увеличение на неговата ВНВ над разходите за капитал на предприятието като цяло или над обичайната възвръщаемост в съответния сектор.
- (96) За инвестиционни помощи, отпуснати на големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление, държавата членка трябва да гарантира, че размерът на помощта съответства на нетните допълнителни разходи за реализиране на инвестицията в съответния регион в сравнение със съпоставителния сценарий без помощ. Методът, обяснен в точка (95), трябва да бъде използван заедно с максималните интензитети на помощ като горна граница.
- (97) По отношение на инвестиционната помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, Комисията ще провери дали размерът на помощта надвишава необходимия минимум, за да стане проектът достатъчно рентабилен, както е предвидено в точка (95). Изчисленията, използвани при анализа на стимулиращия ефект, могат също да се използват за оценка на това дали помощта е пропорционална. Държавата членка трябва да докаже пропорционалността въз основа на документацията, посочена в точка (56).
- (98) Тези допълнителни условия, определени в точки (94)—(97), не се прилагат за общините, които са автономни местни органи с годишен бюджет под 10 милиона еуро и по-малко от 5 000 жители, както е посочено в точка (51).

Натрупване на помощ

- (99) Помощ може да бъде предоставяна едновременно по няколко схеми или да бъде натрупвана с помощ *ad hoc*, при условие че общият размер на държавната помощ за дейност или проект не надхвърля интензитета на помощта и размера на помощта, заложи в настоящите насоки.
- (100) Помощ с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ, доколкото тези помощи се отнасят до различни, установими и приемливи разходи. Помощ с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ по отношение на едни и същи допустими разходи, които се припокриват отчасти или изцяло, само ако това натрупване не води до надхвърляне на най-високия интензитет или размер на помощта, приложим за този вид помощ, съгласно настоящите насоки.

⁽³⁹⁾ При сравняване на съпоставителни сценарии помощта се дисконтира със същия фактор, както при съответния сценарий с инвестиция и съпоставителния сценарий.

- (101) Помощ без установими допустими разходи съгласно настоящите насоки може да се натрупва с всяка друга мярка за държавна помощ с установими допустими разходи. Помощта без установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ без установими допустими разходи до най-високия общ праг за финансиране, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с настоящите насоки или други насоки за държавните помощи, регламент за групово освобождаване или решение на Комисията.
- (102) Държавна помощ в полза на сектора на рибарството и аквакултурите следва да не се натрупва с плащанията, упоменати в Регламент (ЕС) 2021/1139 за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта превишава стойностите, определени в настоящите насоки.
- (103) Когато финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместните предприятия или другите органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, е съчетано с държавна помощ, само държавната помощ се взема предвид, за да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети и размери на помощта, при условие че общият размер на публично финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния(те) процент(и) на финансиране, установен(и) в приложимите правила на законодателството на Съюза.
- (104) Помощ, разрешена съгласно настоящите насоки, следва да не се натрупва с никаква помощ *de minimis* за едни и същи допустими разходи, ако това натрупване би довело до интензитет или размер на помощта, надвишаващ определения в настоящите насоки.

3.2.4. Прозрачност

- (105) Държавите членки трябва да гарантират, че следната информация е публикувана ⁽⁴⁰⁾ в базата данни на Комисията за прозрачност на държавните помощи ⁽⁴¹⁾ или на подробен уебсайт за държавна помощ на национално и регионално равнище:
- а) пълния текст на схемата за помощ и разпоредбите за нейното прилагане или правното основание за индивидуална помощ, или електронна препратка към него;
  - б) наименованието(ята) на органа(ите), предоставящ(и) помощта;
  - в) самоличността на индивидуалните бенефициери, формата и размера на помощта, отпусната на всеки бенефициер, датата на предоставяне, вида на предприятието (МСП/големи предприятия), региона, в който се намира бенефициерът (по NUTS ниво II) и основния стопански сектор, в който бенефициерът упражнява своята дейност (на равнище група по NACE). Това изискване може да бъде отменено по отношение на индивидуалните помощи, които не надхвърлят прага от 10 000 евро ⁽⁴²⁾.
- (106) В случай на схеми за помощ под формата на данъчни предимства, информацията за индивидуалния размер на помощта може да бъде предоставен в следните диапазони (в милиони евро): 0,01—0,03; над 0,03—0,5; над 0,5—1; над 1—2; над 2.

⁽⁴⁰⁾ Като взема предвид законния интерес от прозрачност при предоставянето на информация на обществеността и като съпоставя нуждите от прозрачност с правата съгласно правилата за защита на личните данни, Комисията заключава, че съгласно член 49, параграф 1, буква ж) от Регламент 2016/679 е обосновано публикуването на името на бенефициера на помощта, когато той е физическо лице или юридическо лице, което има наименование на физическо лице (вж. решение от 9 септември 2010 г., *Volker und Markus Schecke and Eifert*, С-92/09, ЕУ:С:2010:662, т. 53), вземайки предвид член 49, параграф 1, буква ж) от Регламент 2016/679. Целта на правилата за прозрачност е осигуряването на по-добро съответствие, по-голяма отчетност, партньорски проверки и в крайна сметка по-ефективни публични разходи. Тази цел има предимство пред правата на защита на личните данни на физическите лица, получаващи обществена подкрепа.

⁽⁴¹⁾ Функцията за публично търсене в базата данни за прозрачност на държавните помощи е достъпна на следния уебсайт: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.

⁽⁴²⁾ Прагът от 10 000 EUR съответства на прага за публикуване на информация, определен в член 9 от Регламент (ЕС) 2022/2473. Целесъобразно е прагът в посочения регламент и в настоящите насоки да бъде идентичен, за да се гарантира съгласуваност между различните инструменти за държавна помощ, приложими за сектора на рибарството и аквакултурите.

- (107) Тази информация трябва да се публикува, след като бъде взето решението за отпускане на помощта, да се съхранява в продължение на най-малко 10 години и да бъде достъпна за широката общественост без ограничения ⁽⁴³⁾.
- (108) От съображения за прозрачност държавите членки трябва да докладват, както се изисква в част III, раздел 4 от настоящите насоки.

3.2.5. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията и търговията

- (109) Помощта за сектора на рибарството и аквакултурите може потенциално да причини нарушения на продуктовия пазар. Някои помощи могат да породят опасения във връзка с изграждането на свръхкапацитет на западащите пазари по отношение на първичното производство на продукти от риболов ⁽⁴⁴⁾ и аквакултури и тяхната преработка и предлагане на пазара. За да бъде помощта съвместима с вътрешния пазар, нейните отрицателни ефекти, изразяващи се в нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки, трябва да бъдат сведени до минимум или избегнати. Комисията смята, че по принцип, когато помощта е в съответствие със специфичните условия, определени в част I, глава 2, раздел 2.3, в част II, глава 1, раздели 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 и в част II, глава 2, раздел 2.2, отрицателните последици върху конкуренцията и търговията са сведени до минимум.
- (110) Държавите членки следва да предоставят доказателства, даващи възможност на Комисията да идентифицира съответния(те) продукт(и) пазар(и), т.е. пазара(ите), засегнат(и) от промяната в поведението на предприятието бенефициер. При оценката на отрицателните ефекти от помощта анализът на нарушаването на конкуренцията ще бъде съсредоточен върху предвидимото въздействие, което помощта ще окаже върху конкуренцията между предприятията в засегнатия(те) продукт(и) пазар(и) ⁽⁴⁵⁾ в сектора на рибарството и аквакултурите.
- (111) Първо, ако помощта е добре насочена, пропорционална и ограничена по размер до нетните допълнителни разходи, се намалява отрицателното въздействие на помощта и рискът помощите прекомерно да нарушат конкуренцията ще бъде по-ограничен. Второ, Комисията трябва да установи максимални интензитети на помощта или размери на помощта. Целта е да бъде предотвратено използването на държавна помощ за проекти, при които съотношението между размера на помощта и допустимите разходи трябва да се счита за много голямо и особено вероятно да наруши конкуренцията. По принцип колкото по-големи са положителните ефекти, които е вероятно да породят подпомаганият проект, и колкото по-голяма е вероятната необходимост от помощ, толкова по-висока е горната граница на интензитета на помощ.
- (112) Същевременно, дори когато помощта е необходима и пропорционална, тя може да доведе до промяна в действията на предприятието бенефициер, което да наруши конкуренцията. Това е по-вероятно в сектора на рибарството и аквакултурите, който се различава от другите пазари със специфичната си структура, тъй като се характеризира с голям брой участващи малки предприятия и рибни запаси, които представляват общ, ограничен ресурс. На такива пазари рискът от нарушаване на конкуренцията е голям, дори при помощи в малки размери.

Схемите за инвестиционна помощ за преработването и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури

- (113) Тъй като инвестиционната помощ за предприятия с дейност в областта на преработването и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури и за предприятия с дейност в други сектори, например в сектора на хранително-вкусовата промишленост, има подобна тенденция да оказва нарушаващи ефекти върху конкуренцията и търговията, общите съображения в областта на политиката за конкуренция относно въздействието върху конкуренцията и търговията следва да се прилагат по същия начин и за тези сектори. Следователно условията, описани в точки (114)—(124), трябва да бъдат спазвани по отношение на инвестиционната помощ за преработването и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури.

⁽⁴³⁾ Тази информация трябва да се публикува в срок от шест месеца от датата на предоставяне на помощта (или за помощ под формата на данъчно предимство — в рамките на една година от датата на данъчната декларация). В случай на неправомерна помощ от държавите членки ще се изисква да осигурят публикуването на тази информация *ex post*, в рамките на не повече от шест месеца, считано от датата на решението на Комисията. Информацията трябва да бъде във формат, който позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML.

⁽⁴⁴⁾ В настоящите насоки се определят гаранции за избягване на неоправдани отрицателни последици от помощта върху първичното производство на рибни продукти. Вж. например условията, определени за мерките в част II, глава 3.

⁽⁴⁵⁾ Редица пазари могат да бъдат засегнати от помощта, тъй като въздействието ѝ не може да се ограничи само до пазара, който съответства на подпомаганата дейност, а може да се разпростре и към други свързани пазари, които са свързани с този пазар, защото са нагоре по веригата, надолу по веригата или са допълващи, или пък защото предприятието бенефициер вече развива дейност на тях или може да развива дейност в близко бъдеще.

(114) Схемите за инвестиционна помощ не трябва да водят до значително нарушаване на конкуренцията и търговията. По-специално, дори когато нарушенията могат да се считат за ограничени на индивидуално равнище (при условие че са спазени всички условия за инвестиционната помощ), на кумулативна основа тези схеми все пак могат да доведат до сериозно нарушаване. Когато дадена схема за инвестиционна помощ е насочена изключително към определени сектори, рискът от такова нарушаване е дори по-голям.

(115) Следователно съответната държава членка трябва да докаже, че всякакви отрицателни ефекти ще бъдат сведени до минимум, отчитайки например големината на съответните проекти, индивидуалните и кумулативните размери на помощта, очакваните предприятия бенефициери, както и спецификите на целевите сектори. За да е възможно Комисията да оцени евентуалните отрицателни ефекти, съответната държава членка се призовава да представи оценка на въздействието, ако разполага с такава, както и последващи оценки, извършени за подобни схеми.

Инвестиционна помощ, която подлежи на индивидуално уведомление, за преработката и маркетинга на продукти от риболов и аквакултури и инвестиционна помощ за големи предприятия по схеми, за които е подадено уведомление

(116) При оценката на отрицателните последици от индивидуалната инвестиционна помощ или от инвестиционната помощ за големи предприятия Комисията набляга особено на отрицателните последици, свързани с увеличаването на свръхкапацитета в западни пазари, предотвратяването на напускането на пазара и понятието „значителна пазарна мощ“. Тези отрицателни ефекти са описани в точки (117)—(124) и трябва да бъдат компенсирани от положителните ефекти от помощта.

(117) С цел да бъдат установени и оценени потенциалните нарушения на конкуренцията и търговията, държавата членка следва да представи доказателства, които да дадат възможност на Комисията да установи засегнатите продуктови пазари (т.е. продукти, засегнати от промените в поведението на бенефициера на помощта) и да идентифицира засегнатите конкуренти и клиенти/потребители. Съответният продукт типично е продуктът, предмет на инвестиционния проект⁽⁴⁶⁾. Ако съответният проект засяга междинен продукт или ако значителна част от производството не се реализира на пазара, съответен продукт може да бъде продуктът надолу по веригата. Съответният продуктов пазар включва съответния продукт и неговите заместители, разглеждани като такива от потребителя (поради характеристиките, цената или предназначението на продукта) или от производителя (поради гъвкавостта на производствените съоръжения).

(118) Комисията прилага различни критерии за оценка на тези потенциални нарушения, като например пазарна структура на съответния продукт, състояние на пазара (западащ или разрастващ се пазар), процес на подбор на предприятието бенефициер, бариери за навлизане на пазара и излизане от него, продуктова диференциация.

(119) Когато едно предприятие ползва системно държавна помощ, това може да означава, че то е неспособно да устои на конкуренцията самостоятелно или че извлича неправомерни предимства в сравнение с конкурентите си.

(120) Комисията разграничава два основни източника на потенциални отрицателни ефекти върху продуктовете пазари:

- а) случаи на значително увеличаване на капацитета, което води до или влошава съществуващо положение на свръхкапацитет, особено на западащ пазар; и
- б) случаи, в които бенефициерът на помощта разполага със значителна пазарна мощ.

(121) За да оцени дали помощта е причина за създаване или поддържане на неефективни пазарни структури, Комисията ще вземе предвид допълнителния производствен капацитет, създаден с проекта, както и това дали пазарът функционира непълноценно.

(122) Ако въпросният пазар расте, обикновено има по-малко причини за опасения, че помощта ще се отрази отрицателно на динамичните стимули или че неправомерно ще възпрепятства напускането или навлизането на пазара.

⁽⁴⁶⁾ При инвестиционни проекти, които включват производството на няколко различни продукта, трябва да бъде оценен всеки отделен продукт.

- (123) Опасенията са по-сериозни при западащи пазари. Комисията прави разграничение между случаите, за които в дългосрочна перспектива пазарът се намира в спад в структурно отношение (т.е. се свива), и случаите, в които пазарът е в относителен спад (т.е. все още расте, но не надвишава референтния растеж).
- (124) Изоставането на пазара обикновено се измерва спрямо БВП на ЕИП през трите години преди началото на проекта (референтен растеж). Може да се измери и въз основа на прогнозираните темпове на растеж за следващите три до пет години. Като показатели могат да се използват очакваният бъдещ растеж на съответния пазар, свързаните с него очаквани равнища на оползотворяване на капацитета и възможното въздействие на увеличаването на капацитета върху конкурентите, изразяващо се чрез цените и маржовете на печалбата.

3.2.6. Съпоставка на положителните и отрицателните ефекти на помощта (сравнителен тест)

- (125) Комисията оценява дали положителните ефекти от помощта превишават установените отрицателни последици за конкуренцията и търговията. Комисията може да стигне до заключението, че помощта е съвместима с вътрешния пазар, само когато положителните ефекти превишават отрицателните.
- (126) В случаите, когато предложената помощ не е предназначена за преодоляването на добре установена пазарна неефективност по подходящ и пропорционален начин, отрицателните нарушаващи конкуренцията ефекти ще надделят над положителните ефекти от помощта, поради което Комисията вероятно ще заключи, че предложената помощ е несъвместима с вътрешния пазар.
- (127) Като част от оценката на положителните и отрицателните ефекти от помощта Комисията ще вземе предвид въздействието на помощта върху постигането на целите на ОПОР, определени в член 2 от Регламент (ЕС) 1380/2013 и посочени в ЕФМДРА. Основната цел на ОПОР е да се гарантира, че дейностите, свързани с риболова и аквакултурите, са екологично устойчиви в дългосрочен план и се управляват по начин, който съответства на целите за постигане на икономически и социални ползи и ползи за заетостта и за допринасяне към наличието на хранителни доставки (член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1380/2013) и целта за осигуряване на съгласуваност със законодателството на Съюза в областта на околната среда (член 2, параграф 5, буква й) от Регламент (ЕС) № 1380/2013). Малко вероятно е мерките, които противоречат на някоя от тези цели, да окажат положително въздействие върху ОПОР и може да окажат отрицателно въздействие върху конкуренцията и търговията поради ограничените ресурси, за които предприятията от сектора се конкурират. Това ще направи положителния баланс на такива мерки малко вероятен. В този контекст Комисията ще обърне специално внимание на риска от увеличаване на риболовния капацитет, прекомерния улов или изместване на риболовните усилия, както и на баланса между риболовния капацитет и наличните възможности за риболов.
- (128) По принцип, поради положителните ефекти на помощта върху развитието на сектора на рибарството и аквакултурите, Комисията смята, че за помощта, отговаряща на условията, определени в част I, глава 2, раздел 2.3, част II, глава 1, раздели 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 и част II, глава 2, раздел 2.2, отрицателният ефект върху конкуренцията и търговията между държавите членки е сведен до минимум.
- (129) По отношение на държавната помощ, която се съфинансира по линия на ЕФМДРА, Комисията ще счита, че съответните положителни ефекти са установени.
- (130) За помощта, която допринася за целите на политиката за опазване чрез постепенно премахване на дерогациите, разрешени понастоящем съгласно правилата на ОПОР, като например дерогациите от задължението за разтоварване, ще се смята, че има положителен ефект за целите на ОПОР.
- (131) Комисията също така ще смята за помощ с положителен принос за целите на ОПОР помощта, която подкрепя целите на политиката в областта на околната среда и може да бъде свързана с усилията за опазване на околната среда, като допринася за доброто ѝ състояние, за прилагането и наблюдението на защитените морски зони, за изпълняване на действия, допринасящи за възстановяване на непрекъснатостта на реките съгласно Рамкова директива 2000/60/ЕО за водите ⁽⁴⁷⁾ или Директива (ЕС) 2019/904 ⁽⁴⁸⁾ за риболовните съоръжения/пластмасите, или която въвежда мерки по рамка за приоритетни действия за защитените зони по „Натура 2000“.

⁽⁴⁷⁾ Директива 2000/60 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 година за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

⁽⁴⁸⁾ Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда (ОВ L 155, 12.6.2019 г., стр. 1).

- (132) При това балансиране Комисията ще обърне специално внимание на член 3 от Регламент (ЕС) 2020/852, включително на принципа за ненанасяне на значителни вреди, или на други сравними методологии, като например екосистемния подход, прилаган към управлението на морския риболов в съответствие с член 2, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. ОПОР се състои от законодателни актове, с които се установява цялостна рамка за управление на рибарството, която изисква намиране на баланс между екологичните, социалните и икономическите критерии за устойчивост.
- (133) Освен това Комисията може също така да вземе предвид, когато е уместно, дали предложената помощ води до други положителни или отрицателни ефекти. Когато тези други положителни ефекти отразяват целите, заложи в политиките на Съюза, като Европейския зелен пакт, включително устойчива синя икономика⁽⁴⁹⁾, стратегията „От фермата до трапезата“⁽⁵⁰⁾, Плана за действие за кръговата икономика⁽⁵¹⁾, Стратегията за биологичното разнообразие⁽⁵²⁾, Плана за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“⁽⁵³⁾, Стратегията за адаптация към изменението на климата⁽⁵⁴⁾, енергийната ефективност⁽⁵⁵⁾ и инициативата относно съобщението „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“⁽⁵⁶⁾, тогава може да се предположи, че предложената помощ, съобразена с тези политики на Съюза, ще има такива по-широки положителни ефекти.
- (134) За разлика от това, помощ, която допринася за увеличаване на риболовния капацитет или води до прекомерен улов или изместване на риболовното усилие, което би могло да доведе до такъв прекомерен улов (вж. точка (4) от насоките), вероятно ще подкопае целите на ОПОР. Като се има предвид правният и икономически контекст на сектора на рибарството, където предприятията се конкурират за ограничени ресурси, е малко вероятно мерки с такива последици, които по принцип се смятат за вредни, да доведат до положителен резултат от балансирането.
- (135) С изключение на помощта, изрично предвидена в настоящите насоки, е малко вероятно сравнителният тест да бъде положителен по отношение на следните видове мерки за помощ, които по принцип се смятат за вредни:
- а) които увеличават риболовния капацитет на риболовен кораб;
  - б) за придобиване на оборудване, което увеличава способността на даден риболовен кораб да намира риба;
  - в) за строителството, придобиването или вноса на риболовни кораби;
-
- ⁽⁴⁹⁾ В член 2, точка (15) от Регламент (ЕС) 2021/1139 „устойчива синя икономика“ се определя като „всички секторни и междусекторни стопански дейности в рамките на вътрешния пазар, които са свързани с океаните, моретата, крайбрежните региони и вътрешните водоеми, обхващащи най-отдалечените и островните региони на Съюза и държавите без излаз на море, включително нововъзникващите сектори и незапазните стоки и услуги, насочени към осигуряване на екологична, социална и икономическа устойчивост в дългосрочен план и които са в съответствие с ЦУР, по-специално цел № 14, и със законодателството на Съюза в областта на околната среда“. Вж. също Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Нов подход за устойчива синя икономика в ЕС — Трансформиране на синята икономика на ЕС за устойчиво бъдеще“ (COM/2021/240 final).
- ⁽⁵⁰⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система (COM/2020/381 final).
- ⁽⁵¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Нов план за действие относно кръговата икономика: „За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“ (COM/2020/98 final).
- ⁽⁵²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM (2020) 380 final).
- ⁽⁵³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Път към здравословна планета за всички — План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“ (COM/2021/400 final).
- ⁽⁵⁴⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на ЕС за адаптация към изменението на климата“ (COM/2013/0216 final).
- ⁽⁵⁵⁾ По-специално по отношение на първия принцип за енергийна ефективност, установен в член 1, параграф 1 от Директива 2012/27/ЕС, изменена с Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 210).
- ⁽⁵⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ (COM/2020/67 final).

- г) за прехвърляне на риболовни кораби към трети държави или смяна на тяхното знаме, включително чрез създаване на съвместни предприятия с партньори от трети държави;
- д) за временно или окончателно преустановяване на риболовни дейности;
- е) за проучвателен риболов;
- ж) за прехвърляне на собствеността върху предприятието;
- з) за прякото зарибяване, освен в случай на експериментално зарибяване;
- и) за изграждане на нови пристанища или нови борси, с изключение на нови места на разтоварване;
- й) механизми за пазарна намеса, насочени към временно или постоянно изтегляне от пазара на продукти от риболов или аквакултури, така че да се намали предлагането и да се избегне спад на цените или да се осигури повишаване на цените, които не са в съответствие с членове 30 и 31 от Регламент (ЕС) № 1379/2013;
- к) за инвестиции на борда на риболовните кораби, които са необходими за спазване на изискванията съгласно правото на Съюза, което е в сила към момента на подаване на заявлението за помощ, включително изискванията съгласно задълженията на Съюза в рамките на регионалните организации за управление на рибарството;
- л) за инвестиции на борда на риболовните кораби, които са извършвали риболовни дейности в продължение на по-малко от 60 дни през двете календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ; или
- м) подмяна или обновяване на основен или допълнителен двигател на риболовен кораб.

(136) Няма вероятност сравнителният тест да бъде положителен по отношение на мерки за помощ, които не:

- а) включват предпазни мерки, гарантиращи, че кандидатът за държавна помощ, или ако не се изисква заявление, еквивалентен акт предвижда, че предприятието бенефициер спазва правилата на ОПОР, и това продължава през целия период на изпълнение на проекта и за период от пет години след окончателното плащане на помощта на предприятието; и
- б) предвиждат, че предприятие бенефициер, което не е спазило изискванията по точка (а), или е извършило едно или повече от престъпленията против околната среда, предвидени в член 3 и 4 от Директива 2008/99/ЕО⁽⁵⁷⁾, когато заявлението за помощ е подадено съгласно членове 32—39 от Регламент (ЕС) 2022/2473, както е определено от компетентния национален орган, през периодите, посочени в точка (а), е недопустимо да кандидатства за помощ и трябва да възстанови помощта пропорционално на неспазването или нарушението.

(137) Разпоредбите, предвидени в точка (136), не се прилагат за:

- помощ, която отговаря на специфичните условия, определени в част II, глава 1, раздел 1.1 от настоящите насоки; или
- помощ за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите, посочена в част II, глава 1, раздел 1.3 от настоящите насоки.

(138) За категориите помощ в част I, глава 2, раздели 2.1.2, 2.2 и точка (24) от раздел 2.3 и част II, глава 2, раздели 2.1 и 2.3 и глава 3 от настоящите насоки Комисията ще балансира установените отрицателни последици за конкуренцията и условията на търговия на мярката за помощ с положителните ефекти на планираната помощ за подкрепяните икономически дейности, включително приноса ѝ към целите на ОПОР и в рамките на тази политика, към целите на ЕФМДРА.

⁽⁵⁷⁾ Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно защитата на околната среда чрез наказателно право (ОВ L 328, 6.12.2008, р. 28).

ЧАСТ II

КАТЕГОРИИ ПОМОЩИ

Глава I

1. ПОМОЩ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ И КРИЗИ

1.1. Помощ за възстановяване на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития

- (139) Комисията ще смята помощта за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия и други извънредни събития, за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, посочени в настоящия раздел.
- (140) „Природно бедствие“ и „извънредно събитие“, посочени в член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС, представляват изключения от общата забрана за държавна помощ в рамките на вътрешния пазар, установена в член 107, параграф 1 от ДФЕС. Поради тази причина Комисията нееднократно е постановявала, че тези понятия трябва да се тълкуват ограничително. Това бе потвърдено от Съда на Европейския съюз ⁽⁵⁸⁾.
- (141) Към момента в областта на държавните помощи в сектора на рибарството и аквакултурите Комисията е приела, че изключително силните бури и наводненията, по-специално наводненията, предизвикани от излизането на реки и езера от техните корита, могат да представляват природни бедствия. Освен това в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2473 е възможно да се освободят групово следните видове природни бедствия: земетресения, лавини, свлачища, наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и естествено възникнали горски пожари.
- (142) Следните събития са примери за извънредни събития, признати от Комисията в случаи извън сектора на рибарството и аквакултурите: война, вътрешни безредици, стачки, с някои резерви и в зависимост от мащаба им, големи промишлени и ядрени аварии, и пожари, нанесли мащабни щети. Избухването на епидемия по животните или появата на вредители по растенията не представляват по принцип извънредни събития.
- (143) Комисията ще продължи да оценява предложенията за предоставяне на помощ в съответствие с член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС за всеки отделен случай с оглед на предишната си практика в тази област.
- (144) Помощта съгласно настоящия раздел трябва да отговаря допълнително на следните условия:
- а) компетентният орган на държавата членка официално е признал характера на събитието като природно бедствие или извънредно събитие; както и
  - б) налице е пряка причинно-следствена връзка между природното бедствие или извънредното събитие и щетите, понесени от предприятието.
- (145) Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да определят критерии, въз основа на които официалното признаване по точка (144), буква а) се смята за предоставено.
- (146) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.
- (147) Схемите за помощ трябва да бъдат създадени до три години след датата на настъпване на събитието, а помощта трябва да бъде изплатена в рамките на четири години от тази дата. За конкретно природно бедствие или извънредно събитие Комисията ще разрешава помощ, за която е подадено отделно уведомление и която представлява дерогация от това правило, в надлежно обосновани случаи, например поради характера и/или мащаба на събитието или забавеното или продължавашо въздействие на щетите.

⁽⁵⁸⁾ Вж. решение от 11 ноември 2004 г., *Испания/Комисия*, дело C-73/03, ECLI:EU:C:2004:711, т. 36; и решение от 23 февруари 2006 г., *Giuseppe Atzeni и др.*, съединени дела C-346/03 и C-529/03, ECLI:EU:C:2006:130, т. 79.

- (148) С цел да се подпомогне бързото управление на кризите Комисията ще разрешава предварителни рамкови схеми за помощ с цел компенсиране на щетите от изключително тежки бури, наводнения, земетресения, лавини, свлачища, смерчове, урагани, вулканични изригвания и естествено възникнали горски пожари, стига да бъдат ясно определени условията, при които може да се отпуска помощ. В тези случаи държавите членки трябва да спазват задължението за докладване, определено в точка (345).
- (149) Помощ, предоставена за компенсиране на щети, причинени от други видове природни бедствия, които не са упоменати в точка (141), и за щети, причинени от извънредни събития, трябва да бъде предмет на отделно уведомление до Комисията.
- (150) Допустими са разходите за щети, възникнали като пряко следствие на природно бедствие или извънредно обстоятелство, съгласно оценката на публичен орган, на независим експерт, признат от предоставящия орган, или на застрахователно предприятие.
- (151) Тези щети могат да включват:
- а) материални щети на активи (като например сгради, оборудване, машини, запаси и средства за производство); и
  - б) загуба на доход поради пълното или частично унищожаване на производството на продукти от риболов и аквакултури или на средствата за това производство.
- (152) Щетата трябва да се изчислява на равнището на отделния бенефициер.
- (153) Изчисляването на материалните щети трябва да се основава на разходите за ремонт или икономическата стойност на засегнатия актив преди природното бедствие или извънредното събитие. Те не могат да надхвърлят разходите за ремонт или намалението на справедливата пазарна стойност, причинено от природното бедствие или извънредното събитие, по-специално разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и непосредствено след природното бедствие или извънредното събитие.
- (154) Загубата на доходи трябва да се изчислява като се извади:
- а) резултатът от умножението на количеството продукти от риболов и аквакултури, произведено през годината, когато е настъпило природното бедствие или извънредното събитие, или през всяка следваща година, засегната от пълното или частичното унищожаване на средствата за производство, по средната продажна цена, получена през същата година,
от
  - б) резултата от умножаването на средното годишно количество продукти от риболов и аквакултури, произведено през тригодишния период, предхождащ природното бедствие или извънредното събитие, или средното количество за три години, което се основава на петгодишния период, предхождащ природното бедствие или извънредното събитие, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност, по получената средна продажна цена.
- (155) Към тази сума могат да се прибавят други разходи, направени от предприятието бенефициер поради природното бедствие или извънредното събитие, и от нея трябва да се извадят разходите, които не са били извършени вследствие на природното бедствие или на извънредното събитие, но които бенефициерът е щял да извърши при нормални условия.
- (156) Комисията може да приеме други методи за изчисляване на щетите, при условие че те са представителни, не се основават на необичайно голям улов или добив и не водят до свръхкомпенсиране на някое предприятие бенефициер.
- (157) Когато МСП е създадено преди по-малко от три години от датата на настъпване на събитието, позоваването на три- или петгодишните периоди в точка (154), буква б) трябва да се разбира като отнасящо се до количеството, произведено и продадено от средно предприятие със същия размер като заявителя, а именно микропредприятие или съответно малко или средно предприятие в националния или регионалния сектор, засегнат от природното бедствие или извънредното събитие.

(158) Помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

1.2. Помощ за отстраняване на щетите, причинени от неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие

(159) Комисията ще смята помощта за отстраняване на щети, причинени от неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и със специфичните условия, посочени в настоящия раздел.

(160) Помощ за отстраняване на щети, причинени от неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, се смята за подходящ инструмент за подпомагане на предприятията да се възстановят от такива щети и за улесняване на развитието на икономически дейности или на определени икономически региони, без да се засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес, стига да се спазват условията, посочени в настоящия раздел.

(161) До момента в областта на държавната помощ в сектора на рибарството и аквакултурите Комисията е приела, че бурите, поривите на вятъра, причиняващи изключително високи вълни, проливните и продължителните дъждове, наводненията и изключително повишените температури на водата през по-дълъг период може да представляват неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие. Освен това в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2473 е възможно да се освободят групово следните видове неблагоприятни метеорологични условия: слана, бури, градушка, залежаване, поройни и продължителни дъждове и тежка суша.

(162) Комисията ще продължи да оценява предложенията за предоставяне на помощ за отстраняване на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, за всеки отделен случай, като ще се съобразява с предишната си практика в тази област.

(163) Помощта съгласно настоящия раздел трябва да отговаря допълнително на следните условия:

- а) щетите, причинени от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да възлизат на повече от 30 % от средния годишен оборот, изчислен въз основа на предходните три календарни години или на тригодишна средна стойност от петгодишния период, предхождащ неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност;
- б) трябва да е налице пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и щетите, понесени от предприятието;
- в) в случай на загуби, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, които загуби биха могли да бъдат покрити от взаимоспомагателни фондове, финансирани чрез Регламент (ЕС) 2021/1139, държавата членка трябва да обоснове защо възнамерява да предостави помощ, а не финансова компенсация, която се изплаща чрез такива взаимоспомагателни фондове.

(164) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.

(165) Схемите за помощ, свързани с неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, трябва да са създадени до три години след датата на настъпването на събитието. Помощта трябва да се изплаща в срок до четири години от посочената дата.

(166) За да улесни бързото управление на кризи, Комисията ще позволи предварителни рамкови схеми за помощ, които да компенсират щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, стига да бъдат ясно определени условията, при които може да се отпусне помощ. В тези случаи държавите членки трябва да спазват задължението за докладване, определено в точка (345).

- (167) Помощ, предоставена за компенсиране на щети, причинени от други видове неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, които не са упоменати в точка (161), трябва да бъде предмет на отделно уведомление до Комисията.
- (168) Допустими разходи са разходите за щети, възникнали като пряко следствие на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, съгласно оценката на публичен орган или на независим експерт, признат от предоставящия орган или от застрахователно предприятие.
- (169) Тези щети могат да включват:
- а) материални щети на активи (като например сгради, плавателни съдове, оборудване, машини, запаси и средства за производство); и
  - б) загуба на доход поради пълното или частично унищожаване на производството на продукти от риболов и аквакултури или на средствата за това производство.
- (170) Щетата трябва да се изчислява на равнището на отделния бенефициер.
- (171) В случай на материални щети на активи щетите трябва да са довели до загуба на повече от 30 % от средното годишно производство, изчислено въз основа на предходните три календарни години или на тригодишна средна стойност от петгодишния период, предхождащ неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност.
- (172) Изчисляването на материалните щети трябва да се основава на разходите за ремонт или на икономическата стойност на засегнатия актив преди настъпването на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие. Те не трябва да надхвърлят причинените от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, разходи за ремонт или намаление в нормалната пазарна цена, т. е. разликата между стойността на актива непосредствено преди и непосредствено след неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.
- (173) Загубата на доходи трябва да се изчислява като се извади:
- а) резултатът от умножаването на количеството на продуктите от риболов и аквакултури, произведени през годината, когато е настъпило неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, или през всяка следваща година, в която производството е било засегнато от пълното или частично унищожаване на средствата за производство, по средната продажна цена, получена през същата година, от
  - б) резултата от умножаването на средното годишно количество продукти от риболов и аквакултури, произведено през тригодишния период, предхождащ неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, или средното количество за три години, което се основава на петгодишния период, предхождащ климатичното събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност.
- (174) Към тази сума могат да се прибавят други разходи, направени от предприятието бенефициер поради неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и от нея трябва да се извадят разходите, които не са направени вследствие на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, но които предприятието бенефициер иначе е щяло да извърши.
- (175) Комисията може да приеме други методи за изчисляване на щетите, при условие че те са представителни, не се основават на необичайно голям улов или добив и не водят до свръхкомпенсиране на някое предприятие бенефициер.
- (176) Когато МСП е създадено преди по-малко от три години от датата на настъпване на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, позоваването на три- или петгодишните периоди в точки (163), буква а), (171) и (173), буква б) трябва да се разбира като позоваване на количеството, произведено и продадено от средно предприятие със същия размер като заявителя, а именно микропредприятие или съответно малко или средно предприятие в националния или регионалния сектор, засегнат от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

(177) Помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

1.3. Помощ за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите и на заразяването с инвазивни чужди видове, както и помощ за отстраняване на щетите, причинени от тези болести по животните и от заразите

(178) Комисията ще смята помощта за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите и срещу заразяване с инвазивни чужди видове, както и помощта за отстраняване на щетите, причинени от тези болести по животните и заразите, за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, установени в част I, глава 3 и специфичните условия, определени в настоящия раздел.

(179) Помощта за разходите за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните в аквакултурите и срещу заразяване с инвазивни чужди видове, както и помощта за отстраняване на щетите, причинени от тези болести по животните и заразите, се смятат за подходящ инструмент за подпомагане на предприятията да се справят с рисковете, свързани с тези заплахи, и за улесняване на развитието на икономическите дейности или на определени икономически региони, без да се засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес, стига да са спазени условията, определени в настоящия раздел.

(180) Помощ по настоящия раздел може да бъде отпускана само:

- a) във връзка с болести по животните или нашествия на вредители по растенията, за които съществуват правила на Съюза или национални правила, независимо дали са установени със закон, подзаконов акт или административен акт; и
- б) хкато част от:
  - i) публична програма на равнището на Съюза или на национално или регионално равнище за предотвратяване, контрол и изкореняване на болести по животните; или
  - ii) спешни мерки, наложени от компетентен национален орган; или
  - iii) мерки за ликвидиране или спиране на разпространението на инвазивен чужд вид, прилагани в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014.

(181) Програмите и мерките, посочени в точка (180), буква б), трябва да съдържат описание на съответните мерки за предотвратяване, контрол и изкореняване.

(182) Помощта не трябва да е свързана с мерки, за които в законодателството на Съюза е предвидено, че разходите по тези мерки са за сметка на предприятието бенефициер, освен ако разходите за помощ изцяло се покриват от задължителни такси, наложени върху предприятията бенефициери.

(183) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.

(184) Не следва да се предоставя индивидуална помощ, когато се установи, че болестта по животните или нашествието на вредители по растенията са били причинени умишлено или поради небрежност на предприятието бенефициер.

(185) Що се отнася до болестите по животните, помощта може да се предоставя по отношение на:

- a) болестите по водните животни, изброени в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁹⁾ или включени в списъка на болестите по животните от Здравния кодекс за водните животни на Световната организация за здравето на животните⁽⁶⁰⁾;

⁽⁵⁹⁾ Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните) (ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1).

⁽⁶⁰⁾ Вж. <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

- б) зоонози на водни животни, изброени в приложение III, точка 2 към Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶¹⁾;
- в) нововъзникващи болести, които отговарят на критериите, предвидени в член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/429;
- г) болести, различни от болестите от списъка, посочен в член 9, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2016/429, които отговарят на критериите, определени в член 226 от същия регламент.
- (186) Схемите за помощ трябва да се установяват в срок от три години от датата на възникване на разходите или щетите, причинени от болестта по животните или заразяването с инвазивен чужд вид. Помощта трябва да се изплати до четири години след въпросната дата. Тези условия не се прилагат за разходи, направени с превантивна цел, както е посочено в точка (188).
- (187) За да улесни бързото управление на кризи, Комисията ще позволи предварителни рамкови схеми, стига да бъдат ясно определени условията, при които може да се отпусне помощ. В тези случаи държавите членки трябва да спазват задължението за докладване, определено в точка (345).
- (188) Помощта може да покрива следните допустими разходи, включително за превантивни цели:
- а) медицински прегледи, анализи, изследвания и други скринингови мерки;
  - б) подобряване на мерките за биологична сигурност;
  - в) закупуване, съхранение, прилагане или дистрибуция на ваксини, лекарства и вещества за лечение на животни;
  - г) закупуването, съхранението, внедряването и разпространението на продукти за защита или оборудване за справяне с нашествия на инвазивни чужди видове;
  - д) клането, умъртвяването и унищожаването на животните;
  - е) унищожаването на животински продукти и на продукти, свързани с животни;
  - ж) почистването, дезинфекцията или дезинсекцията на стопанството или оборудването;
  - з) щетите, причинени от клането, умъртвяването или унищожаването на животни, животински продукти и продукти, свързани с тях.
- (189) Помощта във връзка с допустимите разходи, посочени в точка (188), буква а), трябва да се предоставя в натура и да се изплаща на доставчика на здравни прегледи, анализи, тестове и други скринингови мерки, освен ако предприятията бенефициери вече разполагат със собствен капацитет, подходящ за тези цели.
- (190) В случай на помощ за отстраняване на щети, причинени от болести по животните или от зарази с инвазивни чужди видове, посочени в точка (188)(h), компенсацията трябва да се изчислява само по отношение на следното:
- а) пазарната стойност на животните, които са били заклани или умъртвени или са умрели, или на унищожените продукти:
    - i) в резултат на болест по животните или нападение на инвазивен чужд вид; или
    - ii) като част от публична програма или мярка, посочена в точка (180), буква б);
  - б) загуба на приходи вследствие на задължителна карантина и трудности да бъде възстановен броят на животните.
- (191) Пазарната стойност, посочена в точка (190), буква а), трябва да бъде установена въз основа на стойността на животните непосредствено преди възникването или потвърждаването на подозрение за болестта по животните или заразата и все едно, че те не са били засегнати от болестта по животните или заразата.

⁽⁶¹⁾ Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма за единния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейска статистика (Програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 1).

- (192) Тази сума трябва да се намали с всички разходи, които не са пряко извършени поради болестта по животните или заразяването с инвазивни чужди видове, които предприятието бенефициер е щяло да извърши при нормални условия, както и с всички приходи от продажбата на продукти, свързани с животните, които са заклани, умъртвени или унищожени с цел предотвратяване или изкореняване.
- (193) В изключителни и надлежно обосновани случаи Комисията може да приеме други разходи, извършени поради болести по животните в аквакултурите или заразяване с инвазивни чужди видове.
- (194) Помощта и всички други плащания, получени от предприятието бенефициер, включващи плащания по други национални мерки или мерки на Съюза, или застрахователни полици или взаимоспомагателни фондове за същите допустими разходи, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

1.4. Помощ за отстраняване на щетите, причинени от защитени животни

- (195) Комисията ще смята помощта за отстраняване на щети, причинени от защитени животни, за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, посочени в настоящия раздел.
- (196) Помощта за отстраняване на щетите, причинени от защитени животни, се смята за подходящ инструмент, за да се помогне на предприятията да се справят с рисковете, породени от видове, защитени от правото на Съюза или от националното право, и да се улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически региони, без да се засягат неблагоприятно условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес, стига да се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (197) Помощ по настоящия раздел може да бъде отпускана само ако:
- съществува пряка причинно-следствена връзка между претърпените щети и поведението на защитените животни;
  - допустимите разходи са разходите за щетите, възникнали като пряко следствие от поведението на защитени животни, оценени от публичен орган, от независим експерт, признат от предоставящия помощта орган, или от застрахователно предприятие; и
  - в сектора на рибарството помощта се отнася само до щети за улова, независимо от въздействието на защитените животни върху цялата дива популация.
- (198) Помощта трябва да се изплаща пряко на съответното предприятие или на група или организация на производители, в която членува предприятието. Ако помощта се изплаща на група или организация на производители, нейният размер не трябва да надвишава размера на помощта, на чиито критерии за отпускане отговаря въпросното предприятие.
- (199) Схемите за помощ, свързани с щети, причинени от защитени животни, трябва да бъдат създадени в срок от три години от датата на настъпване на щетата. Помощта трябва да се изплаща в срок до четири години от посочената дата.
- (200) Допустимите разходи могат да включват:
- пазарната стойност на животните, увредени или убити от защитените животни;
  - материалните щети върху следните активи: оборудване, машини, имущество.
- (201) Пазарната стойност, посочена в точка (200), буква а), трябва да бъде определена въз основа на стойността на животните непосредствено преди настъпването на щетата и така, сякаш те не са били засегнати от поведението на защитените животни.
- (202) Изчисляването на материалните щети трябва да се основава на разходите за ремонт или на икономическата стойност на засегнатия актив преди настъпилата щета. Те не могат да надхвърлят разходите за ремонт или намалението на справедливата пазарна стойност, причинено от поведението на защитените животни, т.е. разликата между стойността на актива непосредствено преди и непосредствено след понесената щета.

- (203) Към тази сума могат да се прибавят други разходи, направени от предприятието бенефициер поради поведението на защитените животни, и във всеки случай от нея трябва да се извадят разходите, които не са направени пряко поради поведението на защитените животни и които биха били направени от предприятието бенефициер при нормални условия, както и всички приходи от продажбата на продукти, свързани с увредените или убитите животни.
- (204) Комисията може да приеме други методи за изчисляване на щетите, при условие че те са представителни, не се основават на необичайно голям улов или добив и не водят до свръхкомпенсиране на някое предприятие бенефициер.
- (205) Освен при първите нападения от защитени животни, от предприятието бенефициер се изискват разумни усилия за смекчаване на риска от нарушаване на конкуренцията и за осигуряване на стимул за свеждане на риска от щети до минимум. Тези усилия трябва да са под формата на превантивни мерки, като например обезопасяващи огради, които са пропорционални на риска от щети, причинени от защитени животни във въпросния район, освен в случаите, когато не съществува разумна възможност за предприемането на такива мерки.
- (206) Помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

1.5. Помощ за инвестиции за предотвратяване и смекчаване на щети, причинени от рискови събития

- (207) Комисията ще смята помощта за инвестиции за предотвратяване и смекчаване на щетите, причинени от рискови събития, за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, посочени в настоящия раздел.
- (208) Помощта за инвестиции за предотвратяване и смекчаване на щетите, причинени от рискови събития, се смята за подходящ инструмент, за да се помогне на предприятията да се справят с рисковете от настъпване на такива щети или с техния размер, както и да се улесни развитието на икономически дейности или определени икономически региони, без да се засягат условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес, стига да се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (209) Инвестицията трябва да е насочена главно към предотвратяване или смекчаване на щети, причинени от рискови събития. По отношение на предотвратяването и смекчаването на щетите, причинени от защитени животни в сектора на рибарството, инвестицията трябва да е насочена към предотвратяване и смекчаване на унищожаването или повреждането на риболовни съоръжения или друго оборудване.
- (210) Освен това за инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶²⁾, по отношение на помощта се прилага изискването тази оценка да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.
- (211) Помощта трябва да покрива допустимите разходи, които са преки и специфични за превантивните мерки. Допустимите разходи могат да включват:
- изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество; и
  - закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива.
- (212) Максималният интензитет на помощта трябва да е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

⁽⁶²⁾ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда Текст от значение за ЕИП (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

Глава 2

2. ПОМОЩ В НАЙ-ОТДАЛЕЧЕНИТЕ РЕГИОНИ

(213) Най-отдалечените региони на Съюза са изправени пред постоянни ограничения за своето развитие, признати в член 349 от ДФЕС, който позволява на Съюза да приема специфични мерки в подкрепа на най-отдалечените региони, включително адаптирано прилагане на правото на Съюза в тези региони и достъп до програми на Съюза. Като взе предвид съобщението на Комисията „Извеждане хората на преден план, осигуряване на устойчив и приобщаващ растеж, разгръщане на потенциала на най-отдалечените региони на ЕС“⁽⁶³⁾, Комисията ще оценява помощта в тези региони въз основа на принципите, изложени в част I, глава 3 от настоящите насоки, и специфичните условия, изложени в настоящия раздел.

2.1. Оперативна помощ в най-отдалечените региони

(214) Оперативната помощ в най-отдалечените региони е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, ако е в съответствие с част I, глава 3, специфичните условия, определени в настоящия раздел, и специфичните разпоредби, приложими за тези региони.

(215) Настоящият раздел се прилага за оперативна помощ в най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, която съгласно член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1139 има за цел да облекчи специфичните ограничения в тези региони, дължащи се на тяхната отдалеченост, островен характер, малка площ, труден релеф и климат, икономическа зависимост от малък брой производства, като дълготрайността и съчетаването на тези фактори сериозно ограничават тяхното развитие. При прилагането на настоящия раздел Комисията взема предвид съгласуваността на оперативната помощ с мерките по линия на ЕФМДРА за съответния регион, ако е приложимо, и нейния ефект върху конкуренцията и търговията както в съответните региони, така и в други части на Съюза.

(216) Помощта съгласно настоящия раздел не трябва да надхвърля необходимото за смекчаване на специфичните ограничения в най-отдалечените региони, произтичащи от тяхната изолираност, островен характер и крайна отдалеченост.

(217) Допустимите разходи, произтичащи от тези специфични ограничения, трябва да бъдат изчислени в съответствие с критериите, определени в Делегиран регламент (ЕС) 2021/1972 на Комисията⁽⁶⁴⁾.

(218) За да се избегне свръхкомпенсиране, съответната държава членка трябва да вземе предвид други видове публична интервенция, включително, ако е приложимо, компенсирането на допълнителните разходи, направени от операторите във връзка с риболова, отглеждането, преработването и предлагането на пазара на определени продукти от риболов и аквакултури от най-отдалечените региони, изплащани в съответствие с членове 24 и 35—37 от Регламент (ЕС) 2021/1139.

(219) Помощта и всички други плащания, получени от предприетието бенефициер за същите допустими разходи, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

2.2. Помощ за обновяване на риболовния флот в най-отдалечените региони

(220) Комисията ще смята помощта за обновяване на риболовния флот в най-отдалечените региони за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и конкретните условия, определени в настоящия раздел.

⁽⁶³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Извеждане хората на преден план, осигуряване на устойчив и приобщаващ растеж, разгръщане на потенциала на най-отдалечените региони на ЕС (COM(2022) 198 final от 3.5.2022 г.).

⁽⁶⁴⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2021/1972 на Комисията от 11 август 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 чрез определяне на критериите за изчисляване на допълнителните разходи на операторите във връзка с риболова, отглеждането, преработването и предлагането на пазара на определени продукти от риболов и аквакултури от най-отдалечените региони (ОВ L 402, 15.11.2021 г., стр. 1).

- (221) Настоящият раздел се прилага за помощ за обновяване на риболовния флот в най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, чиято цел е да се покрийт разходите, свързани с придобиването на нов риболовен кораб, който ще бъде регистриран в най-отдалечен регион.
- (222) Помощ по настоящия раздел може да бъде отпускана само ако:
- новият риболовен кораб отговаря на правилата на Съюза и националните правила относно хигиената, здравето, безопасността и работните условия при работа на борда на риболовните кораби и характеристиките на риболовните кораби; както и
  - към датата на кандидатстване за помощта предприятието бенефициер има основно място на регистрация в най-отдалечения регион, където ще бъде регистриран новият кораб.
- (223) Към датата на предоставяне на помощта докладът, изготвен в съответствие с член 22, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 преди тази дата, трябва да показва, че има баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов в сегмента на флота в най-отдалечения регион, към който ще спада новият кораб („национален доклад“).
- (224) Помощ не може да се предоставя, ако националният доклад, и по-специално оценката на баланса, съдържаща се в него, не е изготвен въз основа на биологичните и икономическите показатели, както и на показателите за използването на корабите, определени в общите насоки ⁽⁶⁵⁾, посочени в член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013.
- (225) Следователно, за да бъде отпусната помощ по настоящия раздел, трябва да бъдат изпълнени следните условия:
- съответната държава членка трябва да е представила на Комисията националния доклад до 31 май на година N;
  - националният доклад трябва да показва, че е налице баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов в сегмента на флота, към който ще спада новият кораб; и
  - заклучението на националния доклад от година N, и по-специално оценката на баланса, съдържаща се в него, не трябва да са били поставяни под въпрос от Комисията.
- (226) За целите на точка (225), буква в) оценката на баланса, съдържаща се в националния доклад, се смята за поставена под въпрос, ако до 31 март на година N+1 Комисията изпрати писмо в този смисъл до съответната държава членка въз основа на член 22, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. Ако до този срок не бъде издадено такова писмо или в него не се оспорва оценката на баланса, съдържаща се в националния доклад, съответната държава членка може да пристъпи към предоставяне на помощ.
- (227) Съответната държава членка може да предостави помощ въз основа на националния доклад за година N само до 31 декември на година N+ 1.
- (228) Таваните за риболовния капацитет на всяка държава членка и на всеки сегмент на флота в най-отдалечените региони, определени в приложение II към Регламент (ЕС) № 1380/2013, като се отчитат всички възможни намаления на тези тавани съгласно член 22, параграф 6 от посочения регламент, не трябва в нито един момент да бъдат надвишавани. Вписването във флота на нов капацитет, придобит посредством помощ, трябва да се извършва при пълно спазване на тези тавани на капацитета и не трябва да води до положение, при което тези тавани се надвишават.
- (229) Помощта не трябва да се обвързва с придобиване на новия кораб от конкретна корабостроителница.

⁽⁶⁵⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета: Насоки за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно общата политика в областта на рибарството (COM(2014) 545 final).

- (230) Максималният интензитет на помощта не трябва да надхвърля 60 % от общите допустими разходи при кораби с обща дължина под 12 m, 50 % от общите допустими разходи при кораби с обща дължина 12 m или повече, но по-малко от 24 m, и 25 % от общите допустими разходи при кораби с обща дължина 24 m и повече.
- (231) Придобитият посредством помощ кораб трябва да остане регистриран в най-отдалечения регион в продължение на поне 15 години от датата на предоставяне на помощта и през това време да разтоварва целия си улов в най-отдалечен регион. Ако това условие не е спазено, помощта трябва да бъде възстановена в размер, пропорционален на периода или степента на неспазването.
- 2.3. Помощ за инвестиции в оборудване, което допринася за повишаване на безопасността, включително оборудване, даващо възможност на корабите да разширяват риболовните си зони за дребномащабен крайбрежен риболов в най-отдалечените региони**
- (232) Комисията ще смята помощта за инвестиции в оборудване, което допринася за повишаване на безопасността, включително оборудване, което дава възможност на риболовните кораби да разширяват риболовните си зони за дребномащабен крайбрежен риболов в най-отдалечените региони, за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, посочени в настоящия раздел.
- (233) Помощта по настоящия раздел следва да допринася за укрепване на устойчивите в икономическо, социално и екологично отношение риболовни дейности, за подобряване на безопасността и условията на труд на борда, и когато е приложимо, да дава възможност на риболовните кораби да разширят риболовните си зони до 20 мили от брега за дребномащабен крайбрежен риболов.
- (234) Чрез дерогация от точка (47) помощта по настоящия раздел може да бъде предоставена за изпълнение на задължителни изисквания на Съюза или национални изисквания.
- (235) Помощта за инвестиции, свързани със замяна или модернизация на основен или спомагателен двигател на риболовен кораб, може да бъде допустима само съгласно член 18 от Регламент (ЕС) 2021/1139 или съгласно част II, глава 3, раздел 3.2 от настоящите насоки.
- (236) Помощ за инвестиции, водещи до увеличение в brutния тонаж на риболовен кораб, може да бъде допустима само съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/1139 или съгласно част II, глава 3, раздел 3.3 от настоящите насоки.
- (237) Максималният интензитет на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

Глава 3

3. ПОМОЩ ЗА МЕРКИ ЗА ФЛОТА И ПРЕУСТАНОВЯВАНЕ НА РИБОЛОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ

- (238) С оглед укрепването на устойчивите в икономическо, социално и екологично отношение риболовни дейности е целесъобразно в настоящите насоки да се включат определени мерки, финансирани от национални източници, по отношение на инвестициите в риболовни кораби и преустановяването на риболовните дейности.
- (239) С цел да се осигури последователност и съгласуваност между политиката на Съюза в областта на държавната помощ и ОПОР, условията, приложими към тези мерки, финансирани единствено с национални ресурси, трябва да отразяват изискванията, определени в рамките на ЕФМДРА за еквивалентни мерки, съфинансирани от ЕС, а именно мерките, определени в членове 17—21 от Регламент (ЕС) 2021/1139, освен ако в настоящия раздел не е предвидено друго.
- (240) Помощ по настоящата глава може също да бъде предоставена за риболов във вътрешни водоеми при специфичните условия, посочени в раздели 3.1—3.6.
- (241) Когато помощта по настоящата глава се предоставя за риболовен кораб на Съюза, в продължение на най-малко пет години след последното плащане на помощта не може да се извършва прехвърляне на този кораб или смяна на неговото знаме към държава извън Съюза.

3.1. Първо придобиване на риболовен кораб

- (242) Комисията ще смята помощта за първо придобиване на риболовен кораб за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, изложени в настоящия раздел.
- (243) Помощта за първото придобиване на риболовен кораб може да представлява подходящ инструмент за подпомагане на новите рибари в сектора и за насърчаване на приемствеността между поколенията. Поради тази причина помощта за първото придобиване на риболовен кораб може в определени случаи да улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически райони, без да се отрази неблагоприятно на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес, при условие че се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (244) Помощ по настоящия раздел може да бъде отпускана само на:
- а) физическо лице, което е на не повече от 40 години към датата на подаване на заявлението за помощ и което е работило най-малко пет години като рибар или е придобило подходяща квалификация;
  - б) юридически лица, изцяло притежавани от едно или повече физически лица, всяко от които отговаря на условията, посочени в буква а);
  - в) в случай на съвместно първо придобиване на риболовен кораб — на няколко физически лица, всяко от които отговаря на условията, посочени в буква а);
  - г) в случай на придобиване на частична собственост върху риболовен кораб — на физическо лице, което отговаря на условията, посочени в буква а), и за което се смята, че има контролни права върху този кораб чрез притежаването на най-малко 33 % от кораба или от неговите акции, или юридическо лице, което отговаря на условията, посочени в буква б), и за което се смята, че има контролни права върху този кораб чрез притежаването на най-малко 33 % от кораба или от неговите акции.
- (245) Помощта по настоящия раздел може да бъде предоставена само за риболовен кораб, който отговаря на всички изброени по-долу изисквания:
- а) спада към сегмент на флота, в който съгласно последния доклад за риболовния капацитет, посочен в член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013, има баланс по отношение на наличните за този сегмент възможности за риболов;
  - б) е оборудван за риболовни дейности;
  - в) има обща дължина до 24 метра;
  - г) е бил регистриран в регистъра на флота на Съюза в продължение на най-малко три календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ — за кораб за дребномащабен крайбрежен риболов, и най-малко пет календарни години — за друг вид кораб; и
  - д) е бил регистриран в регистъра на флота на Съюза в продължение на максимум 30 календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ.
- (246) За целите на точка(245), буква а) се прилагат процедурата и условията, посочени в част II, глава 2, раздел 2.2, точки (225)—(227).
- (247) Що се отнася до риболова във вътрешни водоеми, точка (245), буква а) не се прилага, а точка (245), букви г) и д) следва да се разбират като отнасящи се до датата на влизане в експлоатация в съответствие с националното право, вместо датата на регистрация в регистъра на флота на Съюза.
- (248) Допустимите разходи могат да включват преките и непреките разходи, свързани с първото придобиване на риболовен кораб.
- (249) Максималният интензитет на помощта трябва да е ограничен до 40 % от допустимите разходи.

3.2. Подмяна или обновяване на основен или допълнителен двигател

- (250) Комисията ще смята помощта за подмяна или обновяване на основен или допълнителен двигател за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, изложени в настоящия раздел.
- (251) Помощта за подмяна или обновяване на основен или спомагателен двигател може да представлява подходящ инструмент за насърчаване на предприятията, наред с другото, да повишат енергийната ефективност и да намалят емисиите на CO₂. Поради тази причина помощта за подмяната или обновяването на основен или спомагателен двигател може в определени случаи да улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически райони, без да се отрази неблагоприятно на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес, при условие че се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (252) Помощта съгласно настоящия раздел може да се предоставя само за подмяна или обновяване на основен или спомагателен двигател на риболовен кораб с обща дължина до 24 метра.
- (253) Помощта съгласно настоящия раздел трябва да отговаря на следните условия:
- корабът спада към сегмент на флота, в който съгласно последния доклад за риболовния капацитет, посочен в член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013, има баланс по отношение на наличните за този сегмент възможности за риболов;
  - корабът е бил регистриран в регистъра на флота на Съюза в продължение на най-малко пет календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ;
  - за кораби за дребномащабен крайбрежен риболов и кораби, използвани за риболов във вътрешни водоеми — мощността в kW на новия или обновения двигател не е по-голяма от тази на настоящия двигател;
  - за кораби с обща дължина до 24 метра — мощността в kW на новия или обновения двигател не е по-голяма от мощността на двигателя, който се подменя или обновява, като той отделя поне 20 % по-малко CO₂ в сравнение с двигателя, който се подменя или обновява;
  - риболовният капацитет, изтеглен поради подмяна или обновяване на основен или допълнителен двигател, не трябва да се подменя.
- (254) За целите на точка (253), буква а) се прилагат процедурата и условията, посочени в част II, глава 2, раздел 2.2, букви (225)—(227).
- (255) Що се отнася до риболова във вътрешни водоеми, точка (253), буква а) не се прилага, а точка (253), буква б) следва да се разбира като отнасяща се до датата на влизане в експлоатация в съответствие с националното право, вместо датата на регистрация в регистъра на флота на Съюза.
- (256) Държавите членки трябва да докажат, че разполагат с ефективни механизми за контрол и изпълнение, за да гарантират изпълнението на условията на настоящия раздел.
- (257) Държавите членки трябва да гарантират, че всички подменени или обновени двигатели подлежат на физическа проверка.
- (258) Намаляването на емисиите на CO₂, което се изисква съгласно буква (253)(d), се смята за изпълнено във всеки от следните случаи:
- когато съответната информация, сертифицирана от производителя на въпросните двигатели като част от одобрението на типа или сертификата за продукт, показва, че новият двигател отделя 20 % по-малко CO₂ от двигателя, който се подменя;
  - когато съответната информация, сертифицирана от производителя на въпросния двигател като част от одобрението на типа или сертификата за продукт, показва, че новият двигател използва 20 % по-малко гориво от двигателя, който се подменя.

- (259) Когато съответната информация, сертифицирана от производителя на въпросния двигател като част от одобрението на типа или сертификата за продукт за единия или и за двата двигателя, не позволява сравняване на емисиите на CO₂ или на разхода на гориво, се смята, че намалението на емисиите на CO₂, което се изисква съгласно точка (253), буква г), е изпълнено във всеки от следните случаи:
- а) новият двигател използва енергийно ефективна технология и разликата във възрастта между новия двигател и двигателя, който се подменя, е най-малко седем години;
  - б) новият двигател използва тип гориво или задвижваща система, за които се смята, че отделят по-малко CO₂ в сравнение с двигателя, който се подменя;
  - в) според измерванията на държавата членка новият двигател отделя 20 % по-малко CO₂ или използва 20 % по-малко гориво в сравнение с двигателя, който се подменя, в рамките на нормалното риболовно усилие на съответния кораб.
- (260) Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/46 ⁽⁶⁶⁾ се прилага за установяване на енергийно ефективните технологии, посочени в точка (259), буква а), и за да се уточнят допълнително елементите на методологията за изпълнение на точка (259), буква в).
- (261) Допустимите разходи могат да включват преки и непреки разходи, свързани сподмяната или обновяването на основен или спомагателен двигател.
- (262) Максималният интензитет на помощта трябва да е ограничен до 40 % от допустимите разходи.

3.3. Увеличение в брутния тонаж на риболовен кораб с цел подобряване на безопасността, условията на труд или енергийната ефективност

- (263) Комисията ще смята помощта за увеличение в брутния тонаж на риболовен кораб с цел подобряване на безопасността, условията на труд или енергийната ефективност за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, посочени в настоящия раздел.
- (264) Помощта за увеличение в брутния тонаж на риболовен кораб може да представлява подходящ инструмент за насърчаване на предприятията да инвестират в подобряване на безопасността, условията на труд или енергийната ефективност. Поради тази причина помощта за увеличение в брутния тонаж на риболовен кораб може в определени случаи да улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически райони, без да се отрази неблагоприятно на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес, при условие че се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (265) Помощта съгласно настоящия раздел трябва да отговаря на следните условия:
- а) риболовният кораб спада към сегмент на флота, в който съгласно последния доклад за риболовния капацитет, посочен в член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013, има баланс между риболовния капацитет на съответния сегмент и наличните за този сегмент възможности за риболов;
  - б) общата дължина на риболовния кораб е до 24 метра;
  - в) риболовният кораб е бил регистриран в регистъра на флота на Съюза в продължение на най-малко 10 календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ; и

⁽⁶⁶⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/46 на Комисията от 13 януари 2022 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 по отношение на определянето на енергийно ефективни технологии и уточняването на методологичните елементи за определяне на нормалното риболовно усилие на риболовните кораби (ОВ L 9, 14.1.2022 г., стр. 27).

г) вписването в риболовния флот на генериран от операцията нов риболовен капацитет се компенсира чрез предварителното оттегляне, без публична помощ, на поне същия размер риболовен капацитет от същия сегмент на флота или от сегмент на флота, в който съгласно последния доклад за риболовния капацитет, посочен в член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) 1380/2013, няма баланс между риболовния капацитет и наличните за този сегмент възможности за риболов.

(266) За целите на точка (265), буква а) се прилагат процедурата и условията, посочени в част II, глава 2, раздел 2.2, точки (225)—(227).

(267) Допустимите разходи могат да включват:

- а) увеличаването на брутния тонаж, което е необходимо за последващото инсталиране или обновяване на съоръженията за настаняване, предназначени изключително за използване от екипажа, включително санитарни съоръжения, общи помещения, кухненски помещения и шелтердекови конструкции;
- б) увеличаването на брутния тонаж, което е необходимо за последващото подобряване или инсталиране на бордови системи за предотвратяване на пожари, системи за безопасност и алармени системи или системи за намаляване на шума;
- в) увеличаването на брутния тонаж, което е необходимо за последващото монтиране на интегрирани мостови системи за подобряване на навигацията или управлението на двигателите;
- г) увеличаването на брутния тонаж, което е необходимо за последващото монтиране или обновяване на двигател или на задвижваща система, която показва по-добра енергийна ефективност или по-ниски емисии на CO₂ в сравнение с предишното положение, която не притежава мощност, надвишаваща предварително сертифицираната мощност на двигателя на риболовния кораб съгласно член 40, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 ⁽⁶⁷⁾, и чиято максимална изходна мощност е сертифицирана от производителя за този модел двигател или задвижваща система;
- д) подмяната или обновяването на носовия булб, при условие че подобрява общата енергийна ефективност на риболовния кораб.

(268) Що се отнася до риболова във вътрешни водоеми, точка (265), букви а) и г) не се прилагат, а буква (265), буква в) следва да се разбира като отнасяща се до датата на влизане в експлоатация в съответствие с националното право, вместо датата на регистрация в регистъра на флота на Съюза.

(269) Държавите членки трябва да докажат, че разполагат с ефективни механизми за контрол и изпълнение, за да гарантират изпълнението на условията на настоящия раздел.

(270) Съответната държава членка трябва да съобщи на Комисията характеристиките на мярката за помощ, включително размера на увеличения риболовен капацитет и целта на това увеличение.

(271) Допустимите разходи могат да включват преките и непреките разходи, свързани с инвестиционната помощ за подобряване на безопасността, условията на труд или енергийната ефективност, водещи до увеличение в брутния тонаж на риболовен кораб.

(272) Максималният интензитет на помощта трябва да е ограничен до 40 % от допустимите разходи.

3.4. Помощ за окончателно преустановяване на риболовни дейности

(273) Комисията ще смята помощта за окончателното преустановяване на риболовни дейности за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, изложени в настоящия раздел.

⁽⁶⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 847/96, (ЕО) № 2371/2002, (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 2115/2005, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007, (ЕО) № 676/2007, (ЕО) № 1098/2007, (ЕО) № 1300/2008, (ЕО) № 1342/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1627/94 и (ЕО) № 1966/2006 (OBL 343, 22.12.2009 г., стр. 1).

- (274) Помощта за окончателно прекратяване на риболовните дейности може да представлява подходящ инструмент за подпомагане на предприятията бенефициери в сектора на рибарството да се адаптират към нова ситуация, по-специално чрез диверсификация към нови видове икономически дейности ⁽⁶⁸⁾. Поради тази причина помощта за окончателно прекратяване на риболовните дейности може в определени случаи да улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически райони, без да се отрази неблагоприятно на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес, при условие че се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (275) Помощта съгласно настоящия раздел трябва да отговаря на следните условия:
- а) преустановяването трябва да е предвидено като инструмент в рамките на план за действие, посочен в член 22, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013;
  - б) окончателното преустановяване на риболовните дейности трябва да бъде постигнато чрез бракуване на риболовния кораб или чрез извеждането му от експлоатация и преоборудването му за дейности, различни от търговския риболов;
  - в) риболовният кораб трябва да е регистриран като действащ и да е извършвал риболовни дейности в морето в продължение на най-малко 90 дни на година през последните две календарни години, предхождащи датата на подаване на заявлението за помощ;
  - г) еквивалентният риболовен капацитет трябва да бъде завинаги заличен от регистъра на риболовния флот на Съюза и не може да бъде заменен;
  - д) съответните лицензи за риболов и разрешения за риболов трябва да бъдат окончателно отнети; и
  - е) предприятието бенефициер не може да регистрира риболовен кораб в рамките на пет години след получаването на помощта.
- (276) Ако въпросната риболовна дейност е от такова естество, че не може да бъде извършвана през цялата календарна година, минималното изискване за риболовна дейност, посочено в точка (275), буква в), може да бъде намалено, при условие че съотношението между броя на дните с дейност и броя на дните, подходящи за риболов, е същото като съотношението между броя на дните с дейност и броя на календарните дни в годината за предприятията бенефициери, които извършват риболов през цялата година.
- (277) В допълнение към помощта, посочена в точка (275), Комисията може по изключение да разреши помощ за окончателно преустановяване на риболовни дейности по съображения от икономически характер или други съображения, свързани с опазването на морските биологични ресурси, при надлежно обосновани обстоятелства, които се доказват от държавите членки. Например помощта може да бъде оправдана в случаи на проблеми, свързани с доброто екологично състояние на морските води, подкрепено с научни доказателства, или когато обхващат на риболовните дейности на местно ниво вече не може да бъде поддържан поради намаляване на риболовните пространства и е необходимо да се гарантира организирано реструктуриране на сектора, дори ако съответните сегменти на флота са в състояние на баланс.
- (278) Помощта по точка (277) трябва да отговаря на условията, определени в точка (275), букви б)–е), и освен това предприятията бенефициери трябва да се ангажират да не увеличават активния си риболовен капацитет от момента на подаване на заявлението за помощ до пет години след плащането на помощта. Предприятията бенефициери трябва също така да се ангажират да не използват помощта за замяна или модернизирани на своите двигатели, освен ако са изпълнени условията, посочени в член 18 от Регламент (ЕС) 2021/1139.
- (279) Когато една година преди уведомлението държава членка е отпуснала помощ или е изпълнила операции по линия на ЕФМДР или ЕФМДРА, волеши до увеличаване на риболовния капацитет в даден морски басейн, или когато е включила такива операции в националната програма по ЕФМДРА, съответната държава членка трябва да обясни до каква степен помощта за окончателно преустановяване в същия морски басейн е съвместима с такова увеличение на риболовния капацитет и да докаже, че помощта е обоснована и необходима.

⁽⁶⁸⁾ За целите на настоящия раздел Комисията взема предвид опита, натрупан с държавната помощ за окончателно прекратяване на дейността; вж. например дело SA.101091, Решение С (2022) 4764 final на Комисията от 11 юли 2022 г., дело SA.102997, Решение С (2022) 6248 final на Комисията от 30 август 2022 г. и дело SA.64737, Решение С (2022) 5009 final на Комисията от 18 юли 2022 г.

- (280) По отношение на риболова във вътрешни водоеми помощ за окончателно преустановяване на риболовните дейности може да се предоставя само на предприятия бенефициери, които извършват дейност изключително във вътрешни водоеми, и в случаи на мерки за опазване, подкрепени с научни доказателства или попадащи в обхвата на точка (277). Точка (275), буква а) не се прилага за риболов във вътрешни водоеми, а точка (275), букви г) и е) се прилагат чрез позоваване на съответния национален регистър на флота, ако има такъв съгласно националното законодателство, вместо на регистъра на флота на Съюза. Лицензиите за риболов и разрешенията за риболов трябва да бъдат окончателно отнети, независимо дали е налице национален регистър на флота.
- (281) Освен това за риболова във вътрешни водоеми се прилага следната корекция по отношение на минималния брой дни риболовни дейности, посочен в точка (275), буква в). Когато риболовен кораб извършва улов на няколко вида, за които е разрешен различен брой дни за риболов във вътрешни водоеми, броят на дните, позволяващи риболов, за да се изчисли съотношението, посочено в точка (276), е средният брой дни за риболов, разрешени за улова на този кораб. Независимо от това минималният брой дни риболовни дейности, произтичащи от такава корекция, в никакъв случай не трябва да бъде по-малък от 30 дни или по-голям от 90 дни.
- (282) Помощ за окончателно преустановяване на риболовните дейности може да се предоставя само на:
- собственици на риболовни кораби на Съюза, засегнати от окончателното преустановяване; както и
  - рибари, които са работили в морето на борда на риболовен кораб на ЕС, засегнат от окончателното преустановяване, в продължение на най-малко 90 дни на година през последните две календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ.
- (283) Минималният брой работни дни, определен в точка (282), буква б), се коригира в съответствие с точки (276) и (281), когато те са приложими за риболовния кораб, на който рибарят извършва дейността.
- (284) Рибарите, посочени в точка (282), буква б), трябва да преустановят всички риболовни дейности за период от пет години след получаването на помощта. Ако рибар възобнови риболовните си дейности в рамките на този срок, съответната държава членка си възстановява недължимо изплатените по отношение на помощта суми в размер, пропорционален на периода, през който не е било спазено условието, посочено в първото изречение на настоящата буква.
- (285) Държавите членки трябва да докажат, че разполагат с ефективни механизми за контрол и изпълнение, за да гарантират спазването на условията за окончателното преустановяване, включително да гарантират, че капацитетът е окончателно изтеглен и че съответният кораб или рибари са преустановили всякакви риболовни дейности след мярката. При липса на национален регистър на флота, приложим за вътрешните водоеми, държавите членки трябва също така да докажат, че механизмите за контрол и изпълнение осигуряват управление на капацитета, сравнимо с приложимото за морския риболов.
- (286) Допустимите разходи трябва да се изчисляват на равнището на отделния бенефициер.
- (287) Допустимите разходи могат да включват:
- в случай на бракуване на риболовния кораб:
    - разходите за бракуването;
    - компенсация за загубата на стойност на риболовния кораб, измерена като текущата му продажна стойност;
  - в случай на извеждане от експлоатация и преоборудване за дейности, различни от търговския риболов: инвестиционните разходи, свързани с преустройството на риболовния кораб за целите на други икономически дейности; и
  - разходите, свързани с рибарите, посочени в точка (282), буква б), които могат да включват и задължителните социални разходи, произтичащи от прилагането на окончателното преустановяване, доколкото те не са обхванати от други национални разпоредби в случай на преустановяване на стопанска дейност.
- (288) Комисията може да приеме и други методи за изчисляване, при условие че се увери, че те се основават на обективни критерии и не водят до свръхкомпенсация на нито едно предприятие бенефициер.

(289) Допустимите разходи трябва да бъдат намалени с всички разходи, които не са направени поради окончателното преустановяване на риболовните дейности и които иначе биха били направени от предприятието бенефициер.

(290) Максималната помощ трябва да бъде ограничена до 100 % от допустимите разходи.

3.5. Помощ за временно преустановяване на риболовните дейности

(291) Комисията ще смята помощта за временното преустановяване на риболовните дейности за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, изложени в настоящия раздел.

(292) Помощта за временно преустановяване на риболовните дейности може да представлява подходящ инструмент за подпомагане на сектора да реагира на обстоятелства, които налагат ограничено спиране на риболовните усилия⁽⁶⁹⁾. Поради тази причина помощта за временно прекратяване на риболовните дейности може в определени случаи да улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически райони, без да се отрази неблагоприятно на условията за търговия до степен, противоречаща на общия интерес, при условие че се спазват условията, посочени в настоящия раздел.

(293) Помощ по настоящия раздел може да бъде предоставена в следните случаи:

- а) мерките за опазване, посочени в член 7, параграф 1, букви а), б), в), и) и й) от Регламент (ЕС) № 1380/2013 или, когато е приложимо за Съюза, еквивалентни мерки за опазване, приети от регионални организации за управление на рибарството, при условие че е необходимо намаляване на риболовното усилие въз основа на научни становища, за да се постигнат целите на ОПОР, посочени в член 2, параграф 2 и член 2, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1380/2013;
- б) мерки на Комисията в случай на сериозна заплаха за морските биологични ресурси в съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) № 1380/2013;
- в) спешни мерки на държавите членки съгласно член 13 от Регламент (ЕС) № 1380/2013;
- г) прекъсване поради причини, свързани с непреодолима сила, на прилагането на споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство или на протокол към него; както и
- д) екологични катастрофи или здравни кризи, които са официално признати от компетентните органи на съответната държава членка.

(294) Помощта по настоящия раздел може да бъде предоставена само когато риболовните дейности на съответния кораб или рибар са спрени за най-малко 30 дни през дадена календарна година.

(295) Помощ за временно преустановяване на риболовните дейности може да се предоставя само на:

- а) собственици или оператори на риболовни кораби на Съюза, които са регистрирани като действащи и са извършвали риболовни дейности в продължение на най-малко 120 дни през последните две календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ;
- б) рибари, които са работили на борда на засегнат от временното преустановяване риболовен кораб на Съюза в продължение на най-малко 120 дни през последните две календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ;
- в) рибари, които извършват риболов от брега, които са извършвали риболовни дейности в продължение на най-малко 120 дни през последните две календарни години, предхождащи годината на подаване на заявлението за помощ.

(296) Ако въпросната риболовна дейност е от такова естество, че не може да бъде извършвана през цялата календарна година, срокът от 120 дни, посочен в точка (295), букви а), б) и в), може да бъде намален, при условие че съотношението между броя на дните на дейност и броя на дните, подходящи за риболов, е същото като съотношението между броя на дните на дейност и броя на календарните дни в годината за предприятията бенефициери, които извършват риболов през цялата година.

⁽⁶⁹⁾ За целите на настоящия раздел Комисията взема предвид опита, натрупан с държавната помощ за прекратяване на дейността: вж. например дело SA.62426, Решение С (2021) 2780 final на Комисията от 23 април 2021 г., дело SA.64035, Решение С (2021) 6458 final на Комисията от 3 септември 2021 г. и дело SA.102242, Решение С (2022) 2983 final на Комисията от 10 май 2022 г.

- (297) По отношение на риболова във вътрешни водоеми помощ за временно преустановяване на риболовните дейности може да се предоставя само на предприятия бенефициери, които извършват дейност изключително във вътрешни водоеми, и в случаи на мерки за опазване, подкрепени с научни доказателства или попадащи в обхвата на точка (293), буква д). Точка (295), буква а) се прилага чрез позоваване на съответния национален регистър на флота, ако има такъв съгласно националното законодателство.
- (298) Освен това за риболова във вътрешни водоеми се прилага следната корекция по отношение на минималния брой дни риболовни дейности, посочени в точка (295), букви а), б) и в). Когато риболовен кораб или рибар извършва улов на няколко вида, за които е разрешен различен брой дни за риболов във вътрешни водоеми, броят на дните, позволяващи риболов, за да се изчисли съотношението, посочено в точка (296), е средният брой дни за риболов, разрешени за улова на този кораб или рибар. Независимо от това минималният брой дни риболовни дейности, произтичащи от такава корекция, в никакъв случай не трябва да бъде по-малък от 40 дни или по-голям от 120 дни.
- (299) Помощта по настоящия раздел може да се предоставя за максимален срок от 12 месеца на кораб или на рибар през програмния период на ЕФМДРА, независимо от източника на финансиране, независимо дали е национално финансиран или съфинансиран в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) 2021/1139. В тези случаи държавите членки трябва да спазват задължението за докладване, определено в точка (346).
- (300) През периода на временното преустановяване на риболовните дейности се спират ефективно всички риболовни дейности, извършвани от съответните кораби или рибари.
- (301) Държавите членки трябва да докажат, че разполагат с ефективни механизми за контрол и изпълнение, за да гарантират спазването на условията за временното преустановяване, включително за да гарантират, че съответният кораб или рибар е прекратил всякакви риболовни дейности през периода, обхванат от мярката.
- (302) Допустимите разходи могат да включват:
- загуба на доходи поради временно преустановяване на риболовните дейности; и
  - други разходи, свързани с поддръжката, ремонта и съхраняването на неизползваните активи по време на временното преустановяване на риболовните дейности.
- (303) Допустимите разходи трябва да се изчисляват на равнището на отделния бенефициер.
- (304) Загубата на доходи трябва да се изчислява като се извади:
- резултатът от умножаването на количеството продукти от риболов, произведени в годината на временното преустановяване на риболовните дейности, по средната продажна цена, получена през тази година,
от
  - резултата от умножаването на средното годишно количество продукти от риболов, произведено през тригодишния период, предхождащ временното преустановяване на риболовните дейности, или средното количество за три години, което се основава на петгодишния период, предхождащ временното преустановяване на риболовните дейности, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност, по получената средна продажна цена.
- (305) Разходите, свързани с поддръжката, ремонта и съхраняването на неизползваните активи по време на временното преустановяване на риболовните дейности, трябва да се изчисляват въз основа на средната стойност на разходите, направени през тригодишния период, предшестваш временното преустановяване на риболовните дейности, или на тригодишната средна стойност за петгодишния период, предшестваш временното преустановяване на риболовните дейности, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност.
- (306) Допустимите разходи могат да включват други разходи, направени от предприятието бенефициер поради временното преустановяване на риболовните дейности, и трябва да бъдат намалени с всички разходи, които не са направени поради временното преустановяване на риболовните дейности и които иначе биха били направени от предприятието бенефициер.

- (307) Комисията може да приеме и други методи за изчисляване, при условие че се увери, че те се основават на обективни критерии и не водят до свръхкомпенсация на нито едно предприятие бенефициер.
- (308) Когато корабът се използва по време на временното преустановяване за дейности, различни от търговския риболов, всички приходи трябва да бъдат декларирани и приспаднати от помощта, отпусната съгласно настоящия раздел, и не трябва да се отпуска помощ за други разходи, свързани с поддръжката, ремонта и опазването на неизползваните активи по време на временното преустановяване на риболовните дейности.
- (309) Когато МСП е създадено преди по-малко от три години от датата на временното преустановяване на риболовните дейности, позоваването на тригодишния или петгодишния период в точки (304), буква б) и (305) трябва да се разбира като позоваване на произведеното и продадено количество от средно предприятие със същия размер като заявителя, а именно микропредприятие, малко предприятие или средно предприятие, съответно в националния или регионалния сектор, засегнат от временното преустановяване на риболовните дейности.
- (310) Помощта и всички други плащания, включително плащания по застрахователни полици, получени за целите на временното преустановяване на риболовните дейности, трябва да бъдат ограничени до 100 % от допустимите разходи.

3.6. Помощ за осигуряване на ликвидност за рибарите

- (311) Комисията ще смята помощта за осигуряване на ликвидност за рибарите за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако е в съответствие с принципите, изложени в част I, глава 3, и специфичните условия, изложени в настоящия раздел.
- (312) Помощта за ликвидност за рибарите може да представлява подходящ инструмент за подпомагане на предприятията в сектора да реагират на обстоятелства, които застрашават тяхната жизнеспособност. Поради тази причина помощта за осигуряване на ликвидност за рибарите може в определени случаи да улесни развитието на икономически дейности или на определени икономически райони, без да се отрази неблагоприятно на условията за търговия по степен, противоречаща на общия интерес, при условие че се спазват условията, посочени в настоящия раздел.
- (313) Помощ по настоящия раздел може по изключение да бъде разрешена в надлежно обосновани случаи, за които държавата членка докаже, че компенсират загубата на доходи на корабособствениците и рибарите в резултат на външни събития, водещи до временно ограничаване на риболовните дейности. Следните събития не представляват такива външни събития:
- а) случаите на временно преустановяване на риболовните дейности, изброени в раздел 3.5 от настоящата глава;
  - б) мерките за опазване, предприети в съответствие със споразуменията за партньорство в областта на устойчивото рибарство и споразуменията за обмен или съвместно управление;
  - в) намаляването или загубата на възможности за риболов във водите на ЕС в рамките на прилагането на ОПОР;
  - г) намаляването или загубата на възможности за риболов по отношение на води извън ЕС, например поради неподновяване, спиране на действието, прекратяване или преговаряне на споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и на споразумения за обмен или съвместно управление, или мерки за определяне и разпределяне на възможностите за риболов, предприети в съответствие с тези споразумения или под егидата на регионална организация за управление на рибарството.
- (314) Помощ по настоящия раздел може да се предоставя само когато съществува пряка причинно-следствена връзка между външните събития и понесената загуба на доходи. Например помощта по настоящия раздел може да бъде обоснована, когато риболовните дейности не могат да се извършват поради временна липса на пристанищна инфраструктура.
- (315) Помощ по настоящия раздел може да се предоставя и на предприятия, извършващи риболов във вътрешни водоеми.
- (316) Държавите членки трябва да докажат, че разполагат с ефективни механизми за контрол и изпълнение, за да гарантират изпълнението на условията за осигуряване на ликвидност за рибарите.

- (317) Допустимите разходи са загубата на доходи поради външните събития.
- (318) Допустимите разходи трябва да се изчисляват на равнището на отделния бенефициер.
- (319) Загубата на доходи трябва да се изчислява като се извади:
- а) резултатът от умножаването на произведеното количество продукти от риболов, произведени в годината на външните събития, по средната продажна цена, получена през въпросната година,
от
  - б) резултата от умножаването на средното годишно количество продукти от риболов, произведено през тригодишния период, предхождащ външните събития, или на тригодишната средна стойност за петгодишния период, предшестващ външните събития, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност, по получената средна продажна цена.
- (320) Допустимите разходи могат да включват други разходи, направени от предприятието бенефициер поради външните събития, и те трябва да бъдат намалени с всички разходи, които не са направени поради външните събития, които иначе биха били направени от предприятието бенефициер.
- (321) Комисията може да приеме и други методи за изчисляване, при условие че се увери, че те се основават на обективни критерии и не водят до свръхкомпенсация на нито едно предприятие бенефициер.
- (322) Когато кораб се използва по време на външните събития за дейности, различни от търговския риболов, всеки доход трябва да бъде деклариран и приспаднат от помощта, предоставена съгласно настоящия раздел.
- (323) Когато МСП е създадено преди по-малко от три години от датата на външните събития, позоваването на три- или петгодишните периоди в точка (319), буква б) трябва да се разбира като отнасящо се до количеството, произведено и продадено от средно предприятие със същия размер като заявителя, а именно микропредприятие или съответно малко или средно предприятие в националния или регионалния сектор, засегнат от външните събития.
- (324) Помощта и всички други плащания, включително плащанията по застрахователни полици, трябва да са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

ЧАСТ III

ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ

1. МАКСИМАЛНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА СХЕМИТЕ ЗА ПОМОЩ И ОЦЕНКА

- (325) При следване на практиката, която е установила в своите предишни насоки, с цел да допринесе за прозрачността и редовния преглед на всички съществуващи схеми за помощ, Комисията ще разрешава само схеми за помощ с ограничена продължителност. Схемите за помощ по принцип не трябва да се прилагат за период, надвишаващ седем години.
- (326) За да гарантира, че нарушаването на конкуренцията и търговията е ограничено, Комисията може да изиска схемите за помощ, посочени в буква (327) да бъдат подложени на последваща оценка. Ще се извършват оценки на схеми за помощ, при които потенциалът за нарушаване на конкуренцията и търговията е особено голям, т.е. когато съществува риск от значително ограничаване или нарушаване на конкуренцията, ако изпълнението не бъде своевременно подложено на преглед.
- (327) Последваща оценка може да се изисква за схеми за помощ с големи бюджети за помощ или съдържащи нови характеристики, или когато са предвидени значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. При всички положения оценка ще се изисква за схеми с бюджет за държавна помощ или за които са били отчетени разходи над 150 милиона евро за дадена година или 750 милиона евро за цялата им продължителност, т.е. общата продължителност на схемата за помощ и всяка предходна схема за помощ, обхващаща подобна цел и географски регион, считано от 1 януари 2023 г. Предвид целите на оценката и за да се избегне непропорционална тежест за държавите членки, последващи оценки се изискват само за схеми за помощ, чиято обща продължителност надвишава три години, считано от 1 януари 2023 г.

- (328) Изискването за последваща оценка може да бъде отменено за схеми за помощ, които са пряк приемник на схема за помощ, обхващаща сходна цел и сходна географска област, която схема е била предмет на оценка и за която е представен окончателен доклад за оценка в съответствие с плана за оценка, одобрен от Комисията, както и за която не са констатирани отрицателни заключения. Когато окончателният доклад за оценка на схема за помощ не е в съответствие с одобрения план за оценка, тази схема за помощ трябва незабавно да бъде спряна.
- (329) Оценката следва да цели да се провери дали са се осъществили допусканията и условията, на които се основава съвместимостта на схемата за помощ, по-специално каква е необходимостта от мярката за помощ и ефективността ѝ с оглед на нейните общи и конкретни цели. Следва също така да се оцени въздействието на схемата за помощ върху конкуренцията и търговията.
- (330) За схеми за помощ, които подлежат на изискването за оценка съгласно точка (327), държавите членки трябва да уведомят за проектоплан за оценка, който ще представлява неразделна част от оценката на Комисията на схемата за помощ, както следва:
- а) заедно със схемата за помощ, ако бюджетът за държавна помощ на схемата за помощ надхвърля 150 млн. евро за дадена година или 750 млн. евро за общата продължителност на схемата за помощ;
  - б) в рамките на 30 работни дни след всяка значителна промяна, с която бюджетът на схемата за помощ се увеличава до над 150 млн. евро за дадена година или до 750 млн. евро всяка година за цялата продължителност на схемата;
  - в) в рамките на 30 работни дни след отчитане в официалните сметки на разходи по схемата за помощ, превишаващи 150 млн. евро за дадена година.
- (331) Проектопланът за оценка трябва да съответства на общите методологични принципи, предоставени от Комисията ⁽⁷⁰⁾. Държавите членки трябва да публикуват одобрения от Комисията план за оценка.
- (332) Последващата оценка трябва да бъде извършена въз основа на плана за оценка от експерт, независим от органа, предоставящ държавната помощ. Всяка оценка трябва да включва поне един междинен и един окончателен доклад за оценка. Държавите членки трябва да публикуват и двата доклада.
- (333) Окончателният доклад за оценка трябва да бъде представен на Комисията своевременно, за да ѝ позволи тя да оцени възможното удължаване на схемата за помощ, и най-късно девет месеца преди изтичането на срока на схемата. Този период може да бъде съкратен за схеми, при които е задействано изискването за оценка през последните две години от прилагането им. Точният обхват и условията на всяка оценка ще бъдат определени в решението за разрешаване на схемата за помощ. В уведомлението за всяка последваща мярка за помощ с подобна цел трябва да се посочи как са взети предвид резултатите от тази оценка.

2. КЛАУЗА ЗА ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА КОНКРЕТНИ МЕРКИ ЗА ПОЕМАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

- (334) Трябва да се предвиди клауза за преразглеждане на конкретни ангажименти, поети от предприятията бенефициери на мерките, обхванати от част I, глава 2, раздел 2.3, за да се гарантира, че тези ангажименти се коригират в случай на изменение на съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения, посочени в членове 38 и 39 от Регламент (ЕС) 2022/2473.
- (335) Ако предприятието бенефициер не приеме или не приложи корекциите, посочени в точка (334), ангажиментът изтича от момента на отхвърлянето му и размерът на помощта се намалява до размера на помощта, съответстващ на периода до изтичането на ангажимента.

3. ПРИЛАГАНЕ НА НАСОКИТЕ

- (336) Комисията ще прилага настоящите насоки от 1 април 2023 г.

⁽⁷⁰⁾ Работен документ на службите на Комисията: Обща методология за оценка на държавната помощ (28.5.2014 г., SWD(2014) 179 final).

- (337) Настоящите насоки заменят насоките за преглед на държавната помощ за рибарството и аквакултурите ⁽⁷¹⁾, приети през 2015 г.
- (338) Комисията ще прилага настоящите насоки спрямо всички мерки за помощ, по отношение на които тя трябва да вземе решение след 1 април 2023 г., дори когато уведомленията за помощ са получени преди тази дата.
- (339) Индивидуална помощ, предоставена по одобрени схеми за помощ и за която Комисията е уведомена съгласно задължението за индивидуално уведомяване за такива помощи, ще бъде оценявана обаче в рамките на насоките, които се прилагат за одобрената схема за помощ, на която се основава индивидуалната помощ.
- (340) Неправомерната помощ ще бъде оценявана в съответствие с правилата в сила към датата, на която е била предоставена помощта. Индивидуалните помощи, отпуснати по неправомерна схема за помощ, ще бъдат оценявани според насоките, които се прилагат за неправомерната схема за помощ към момента, в който индивидуалните помощи са били предоставени.

4. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДХОДЯЩИ МЕРКИ

- (341) В съответствие с член 108, параграф 1 от ДФЕС Комисията предлага държавите членки да изменят своите съществуващи схеми за помощ, за да се съобразят с настоящите насоки, най-късно до 30 септември 2023 г.
- (342) Държавите членки са приканени да дадат своето ясно формулирано безусловно съгласие за тези предложени подходящи мерки в рамките на два месеца от датата на публикуването на настоящите насоки в *Официален вестник на Европейския съюз*. За одобрените мерки, за които се планираше да бъдат финансирани от резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит ⁽⁷²⁾, държавите членки могат да продължат да предоставят помощ до 31 декември 2023 г. съгласно Насоките за преглед на държавната помощ за рибарството и аквакултурите, приети през 2015 г., във версията, приложима към момента на приемане на решението на Комисията, в съответствие с условията, определени в съответните решения на Комисията.
- (343) При отсъствие на отговор Комисията ще приеме, че съответната държава членка не е съгласна с предложените мерки.

5. ДОКЛАДВАНЕ И МОНИТОРИНГ

- (344) В съответствие с Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ⁽⁷³⁾ и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽⁷⁴⁾ държавите членки трябва да представят годишни доклади на Комисията.
- (345) Годишният доклад трябва също така да включва метеорологична информация за вида, времето, относителната сила и местоположението на събитията съгласно част II, глава 1, раздели 1.1 и 1.2, както и информация относно болестите по животните и заразяването с чужди инвазивни видове съгласно част II, глава 1, раздел 1.3. Задължението за докладване, посочено в настоящата точка, се отнася само до предварителните рамкови схеми.
- (346) Освен това годишният доклад трябва да включва и информация за временното преустановяване на риболовните дейности съгласно част II, глава 3, раздел 3.5.
- (347) Комисията си запазва правото да изисква допълнителна информация относно съществуващите схеми за помощ за всеки отделен случай, когато това е необходимо, за да може тя да изпълнява задълженията си по силата на член 108, параграф 1 от ДФЕС.

⁽⁷¹⁾ Съобщение на Комисията: Насоки за преглед на държавната помощ за рибарството и аквакултурите (ОВ С 217, 2.7.2015 г., стр. 1, изменени с ОВ С 422, 22.11.2018 г., стр. 1).

⁽⁷²⁾ Регламент (ЕС) 2021/1755 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2021 г. за създаване на резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (ОВ L 357, 8.10.2021 г., стр. 1).

⁽⁷³⁾ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

⁽⁷⁴⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

- (348) Държавите членки трябва да водят подробна документация за всички мерки за помощ. Тази документация трябва да съдържа цялата информация, необходима за установяване на изпълнението на посочените в настоящите насоки условия, включително допустимите разходи и максималния интензитет на помощта. Документацията трябва да се съхранява в продължение на десет години от датата на отпускане на помощта и при поискване трябва да бъде предоставена на Комисията.

6. ПЕРЕЗГЛЕЖДАНЕ НА НАСОКИТЕ

- (349) Органът може да реши да направи преглед или да измени настоящите насоки по всяко време, ако това е необходимо по причини, свързани с политиката в областта на конкуренцията, или за да се вземат предвид други политики на Съюза, международни ангажименти, развитието на пазарите, или по други основателни причини.
-